

**VLADA CRNE GORE
GENERALNI SEKRETARIJAT
KANCELARIJA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA**

***Izvještaj o realizaciji Strategije i Akcionog plana za borbu protiv trgovine ljudima za period 01. jul – 31. decembar 2016. godine
(Prijedlog)***

Podgorica, februar 2017. godine

SADRŽAJ:

<i>Uvodne napome.....</i>	<i>3</i>
<i>Rezime</i>	<i>4</i>
<i>I PREVENCIJA I EDUKACIJA</i>	<i>11</i>
<i>I-a EDUKACIJA</i>	<i>21</i>
<i>II IDENTIFIKACIJA.....</i>	<i>32</i>
<i>III POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA</i>	<i>43</i>
<i>IV EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE</i>	<i>49</i>
<i>V MEĐUNARODNA SARADNJA</i>	<i>53</i>
<i>VI KOORDINACIJA I PARTNERSTVO.....</i>	<i>62</i>
<i>VI-a PARTNERSTVO.....</i>	<i>70</i>
<i>TABELARNI PRIKAZ REALIZACIJE MJERA IZ AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA ZA PERIOD 01.01.-30.06.2016. GODINE</i>	<i>76</i>

UVODNE NAPOMENE

Trgovina ljudskim bićima predstavlja jedan od najzastupljenijih oblika organizovanog kriminala, koji je poslednjih decenija poprimio alarmantne razmjere. Trgovinu ljudima, kao najsuroviji oblik kršenja osnovnih ljudskih prava, karakterišu fizičko, psihičko, ekonomsko i seksualno iskorišćavanje. Pod trgovinom ljudima se, pored prinudne prostitucije, podrazumijeva i prinudni rad, navođenje na prosjačenje, prodaja ljudskih organa, lažno usvajanje, prinudni brak, primoravanje na učestvovanje u kriminalnim radnjama i sl.

Ocjena relevantnih međunarodnih subjekata, ali i ono što pokazuju statistički podaci o procesuiranim slučajevima trgovine ljudima je da je Crna Gora primarno zemlja tranzita, manje porijekla i krajnje destinacije. Kao najčešći oblici iskorišćavanja žrtava trgovine ljudima evidentirani su seksualna i radna eksploatacija.

Uspješna borba protiv trgovine ljudima/djecom podrazumijeva multisektorski pristup i intenzivnu saradnju, uz primjenu efikasnih mjera na planu prevencije, suzbijanja, kažnjavanja učinilaca i zaštite žrtava, uz obavezno partnerstvo sa institucijama, privrednicima, privatnim sektorom, kako na nacionalnom, tako i na regionalnom i međunarodnom planu.

S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 13. septembra 2012. godine usvojila novu Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima/djecom za period 2012-2018. godine, Ovim strateškim dokumentom definisani su ciljevi, načela i pravci u borbi protiv trgovine ljudima i određene mjere za unaprijeđenje efikasnosti uspostavljenog sistema za borbu protiv trgovine ljudima/djecom u javnom, privatnom i civilnom sektoru. Njime se težište stavlja na šest osnovnih oblasti: 1.Prevenција i edukacija; 2.Identifikacija žrtava trgovanja ljudima; 3.Pomoć, zaštita i reintegracija žrtava; 4.Efikasno krivično gonjenje; 5.Međunarodna saradnja; 6.Koordinacija i partnerstvo.

U cilju dalje realizacije Strategije, Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima („Sl. list Crne Gore“, broj 43/14, 17/15) je, shodno svom mandatu, izradila Akcioni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu sa konkretnim aktivnostima, rokovima, nosiocima i partnerima, pokazateljima uspjeha i izvorima finansiranja.

REZIME

Akcionni plan za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu usvojen je na sjednici Vlade koja je održana 11. februara 2016.godine. Radi obezbjeđivanja što kvalitetnijeg sprovođenja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, Vlada je na sjednici od 25. septembra 2014. godine donijela Odluku o obrazovanju Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018. godine i pojedinačnih akcionih planova („Sl. list Crne Gore“, broj 43/2014.), i kasnije Odluke o izmjeni odluke o obrazovanju Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018. godine i pojedinačnih akcionih planova („Sl. list Crne Gore“, broj 17/15 i 67/15), kojima je revidirano dosadašnje članstvo. Radnom grupom predsjedava Rukovodilac Kancelarije- Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i u njen sastav ulaze predstavnici resornih ministarstava, predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda i Kancelarije Ombudsmana, Generalnog sekretarijata Vlade, Uprave za inspekcijske poslove, predstavnik civilnog društva, kao i međunarodnih organizacija IOM, OEBS, UNICEF, Delegacije Evropske unije i Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, u svojstvu posmatrača. Sastanci Radne grupe se održavaju periodično, na poziv Rukovodioca Kancelarije/Nacionalnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima.

Na sastanku Radne grupe od 13. februara 2017. godine razmatran je i usvojen Prijedlog Izvještaja o realizaciji Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period 01.07.-31.12. 2016. godine. Izvještaj je izrađen na osnovu pojedinačnih izvještaja institucija obveznika izvještavanja. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu definisano je ukupno 83 mjere, a u periodu 01.07.-31.12. 2016. godine pratila se realizacija 58 mjera. Realizovano je 14 mjera, dok su se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovale 35 mjera. Istovremeno, djelimično realizovanih mjera je 6, dok je 3 nerealizovano.

PREVENCIJA I EDUKACIJA

U oblasti PREVENCIJE i EDUKACIJE Akcionim planom su planirane aktivnosti usmjerene na jačanje preventivnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na mlade ljude, naročito grupa u riziku, u cilju otklanjanja mogućnosti da postanu žrtve nekog od oblika trgovine ljudima/djecom. Istovremeno, planirane su mnogobrojne aktivnosti koje imaju za cilj jačanje stručnih kapaciteta predstavnika organa za sprovođenje zakona u dijelu efikasnije identifikacije, pomoći i zaštite potencijalnim žrtvama/žrtvama trgovine ljudima.

Izvještajni period su obilježile koordinisane aktivnosti državnih institucija, međunarodnih i nevladinih organizacija u sprovođenju preventivnih aktivnosti, uporedo sa aktivnostima na podizanju nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na sve pojavne oblike trgovine ljudima/djecom. Realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Kampanja “ZAUSTAVIMO TRGOVINU LJUDIMA” se kontinuirano sporovodila na teritoriji cijele Crne Gore, a ista je podrazumijevala emitovanje TV spota “Stop trgovini ljudima”, kojim se ujedno promovisala i Vladina SOS antitrafiking linija (11 66 66). U okviru ove*

kampanje na svim graničnim prelazima postavljeni su poster i sa SOS telefonom za žrtve trgovine ljudima. Navedene aktivnosti rezultirale su povećanim brojem poziva na SOS liniji u drugoj polovini godine.

- Kampanja povodom obilježavanja **Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima**/djecom usmjerena na jačanje otpornosti mladih ljudi posebno ranjivih kategorija stanovništva u odnosu na trgovinu ljudima. S tim u vezi realizovane su sljedeće aktivnosti:
 - U saradnji sa NVO „Centar za romske inicijative“ u interaktivnom performansu Forum teatar preko 350 podgoričkih srednjoškolaca imalo je priliku da aktivno učestvuje u jačanju otpornosti mladih ljudi u odnosu na sklapanje nedozvoljenih brakova kao oblika izvršenja KD trgovine ljudima. Istovremeno prigodnim medijskim nastupima, emitovanjem TV spota „Stop trgovini ljudima“, pažljivo odabranih filmova na predmetnu temu, nastojalo se uticati na podizanje nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na predmetni fenomen.
 - Ministarstvo prosvjete je omogućilo da se prvi čas u svim osnovnim i srednjim školama posveti temi „Trgovina ljudima“.
 - U saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore obilježen je 18. oktobar štampanjem propagandnog materijala o borbi protiv trgovine ljudima.
 - Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ organizovala je javni edukativni performans i dijeljenje propagandnog materijala građanima/kama Podgorice i u romskim naseljima pod sloganom: “Dječiji brak nije tradicija Roma i Romkinja”
 - Nevladina organizacija “Crnogorski ženski lobi” realizovala je javni edukativni performans pod nazivom “Imajte srca za žrtve trgovine ljudima” sa akcentom na prosjačenje i djecu ulice, dijeljenjem flajera građanima/kama Podgorice (150 flajera).
- Povodom obilježavanja **Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima** Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je prigodnim saopštenjima za javnost i gostovanjem u brojnim emisijama, promovisanjem SOS linije za žrtve trgovine ljudima apelovala na domaću javnost i ranjive grupe stanovništva kako i na koji način da se zaštite o potencijalnih prijetnji u odnosu na ovaj fenomen. Istovremeno, u saradnji sa NVO “Crnogorski ženski lobi” realizovan je javni edukativni performans pod nazivom “Imajte srca za žrtve trgovine ljudima” sa akcentom na prosjačenje i djecu ulice, dijeljenjem flajera građanima/kama Podgorice.
- GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je nastavila da u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Upravom policije, članovima Romskog savjeta sprovedi kampanju za zaštitu od nasilja u porodici, prosjačenja i borbu protiv sklapanja nedozvoljenog braka u 4 crnogorske opštine, kojom prilikom su održana predavanja za predstavnike RE zajednice i posjete romskim naseljima i u direktnoj komunikaciji predstavnika institucija sa stanovnicima naselja o načinima kako se zaštititi od ovih negativnih pojava - podijeljen je propagandni material koji je predhodno izrađen, prilagođen za djecu i preveden na romski i albanski jezik.
- institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda organizovala je tematske radionice i tribine sa djecom osnovno-školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u institucijama sistema, na temu poštovanja i zaštite prava djeteta, seksualne i ekonomske zloupotrebe djece i rizicima trafikovanja djece na različite načine i tribine na temu seksualne zloupotrebe djece srednješkolskog uzrasta. U cilju jačanja otpornosti osjetljivih kategorija stanovništva u odnosu na trgovinu ljudima i jačanja vještina mladih ljudi kao medijatora u promociji rodne ravnopravnosti NVO „Crnogorski ženski lobi” je zajedno sa drugim crnogorskim romskim nevladinim organizacijama sprovela niz informativno–edukativnih radionica sa ranjivim kategorijama stanovništva.

U okviru potpoglavlja **EDUKACIJA** realizovan je i značajan broj obuka u cilju jačanja stručnih kapaciteta predstavnika sudstva, tužilaštva, policije, zdravstva, socijalnih službi i drugih organa koji su uključeni u borbu protiv trgovine ljudima.

U saradnji sa Upravom za kadrove – institucijom koja je primarno zadužena za edukaciju državnih službenika i namještenika kreirani su, akreditovani i realizuju se sljedeći programi :

✓ **„Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima”** namijenjen zdravstvenim radnicima sa teritorije cijele Crne Gore. U okviru navedenog programa realizovane su tri planirane obuke kojima je prisustvovalo 62 zdravstvena radnika.

✓ **„Uloga Centara za socijalni rad i inspeksijskih službi u borbi protiv trgovine ljudima”** namijenjen predstavnicima inspeksijskih službi i zaposlenim u Centrima za socijalni rad. U okviru navedenog programa realizovane su tri planirane obuke koje je pohađalo ukupno 37 službenika.

✓ **„Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju”** namijenjene edukaciji inspektora rada i zaštite na radu, turističkoj i komunalnoj inspekciji, prosvjetnim radnicima, zaposlenim u Zavodu za zapošljavanje, Prihvatištu za strance i Centru za azilante. U izvještajnom period realizovana je jedna obuka kojoj je prisustvovalo ukupno 32 učesnika.

Sve navedene obuke bile su realizovane za službenike sa teritorije cijele Crne Gore, a predavači na obukama bili su predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, koji su treneri Uprave za kadrove za ovu problematiku.

U organizaciji **Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu** – organa koji je prvenstveno zadužen za obuku nosilaca pravosudne funkcije u izvještajnom periodu realizovan je V Modul Programa obuke za sudije i državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine, koji je bio posvećen krivičnom pravu. Jedna od tema odnosila se na krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima. Predavači na V Modulu, bili su predstavnici crnogorskog sudstva sa višegodišnjim iskustvom. Na V Modulu prisustvovalo je 15 nosilaca pravosudne funkcije (4 sudija i 11 državnih tužilaca). Predsavnici tužilaštva su uzeli učešće na seminarima koji se odnose na Podizanje svijesti o sistemu zaštite svjedoka u Crnoj Gori u okviru pravosudne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije; unapređenje znanja u oblasti međunarodne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala, sa fokusom na finansijske istrage; jačanje kapaciteta za vođenje zajedničkih istraga i krivično gonjenje u pravcu presijecanja nezakonitih finansijskih tokova koji potiču od krijumčarenja migranata i izgradnje državnih rezultata u borbi protiv trgovine ljudima.

U okviru pripreme pripadnika oružanih snaga Crne Gore za odlazak u mirovne misije posebno se obrađuje tema „Trgovina ljudima“. U izvještajnom period realizovane su dvije obuke za ukupno 52 pripadnika Vojske Crne Gore koji su upućeni na mirovne misije u Afganistan.

IDENTIFIKACIJA

Budući da se proaktivna identifikacija žrtava i potencijalnih žrtava ne može pripisati isključivo aktivnostima Ministarstva unutrašnjih poslova – Uprave policije, Akcionim planom planirane su aktivnosti koje su usmjerene na razvijanje i unapređenje stručnih vještina od strane predstavnika institucija koji, u skladu sa opisom posla kojeg obavljaju, mogu doći u kontakt sa potencijalnim i žrtvama trgovine ljudima/djecom.

U cilju proaktivne identifikacije u svim Centrima i Odjeljenjima bezbjednosti u kontinuitetu se sprovodi akcija "Trafiking". Sprovedenjem ove akcije konstatovani su pozitivni rezultati u dijelu prikupljanja podataka, formiranja novih predmeta i praćenja problematike trgovine ljudima i

ilegalnih migracija, kao i drugih srodnih krivičnih djela. Tokom izvještajnog perioda službenici Odsjeka za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije su u saradnji sa nadležnim tužilaštvom preduzimali mjere i aktivnosti u pet predmeta iz oblasti krivičnih djela trgovine ljudima-seksualna eksploatacija. Kao sastavni dio ove akcije sprovodi se i akcija "Prosjak".

U toku druge polovine 2016. godine u sklopu akcije „Trafiking“ realizovan je predmet pod radnim nazivom „Glorija“. U predmetu u kojem su lišena slobode 3 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su u toku ljetnje turističke sezone na području primorskih opština vršili KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a.

Sprovođenjem akcije „Prosjak“ u izvještajnom periodu ostvareni su sledeći rezultati:

- ukupna broj izvedenih akcija: 60*
- kontrolisanih lica 152 od čega je 70 djece*
- podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka 26*

Pojačani inspekcijски nadzor u ljetnoj turističkoj sezoni započet je 01. juna 2016.godine i odvijao se u kontinuitetu do 01.09.2016.godine. Rad na terenu se odvija svakodnevno i cjelodnevno sa povećanim brojem inspektora U drugom polugodištu 2016. godine Inspekcija rada je izvršila ukupno 4.207 inspekcijских nadzora, utvrdila 1.382 nepravilnosti, donijela 639 ukazivanja i 14 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 1.239 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 594.000,00€ i podnijela 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Efekti rada ove inspekcije evidentni su iz podatka da je 1.687 lica (1.070 stranaca i 617 crnogorskih državljana) zatečenih u radu „na crno“, nakon preduzetih mjera od strane Inspekcije rada, regulisalo radno-pravni status u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o strancima.

Inspektori rada nijesu identifikovali ni jednu žrtvu eventualne trgovine ljudima kroz radnu eksploataciju, a svi inspektori su upoznati sa utvrđenim indikatorima za prepoznavanje žrtve. Inspekcija rada je ostvarila odličnu saradnju sa Upravom policije-Odsjekom za strance, pa se često organizuju zajednički inspekcijски nadzori sa inspektorima za strance na mjesečnom, a i nedjeljnom nivou, u svim opštinama Crne Gore. Inspektori rada, takođe, obavještavaju Upravu policije o strancima zatečenim prilikom kontrola, koji ne posjeduju odgovarajuću dokumentaciju za rad u Crnoj Gori, pa im se otkazuje boravak u našoj zemlji.

Ministarstvo zdravlja izradilo je i promovisalo Informator za zdravstvene radnike o trgovini ljudima“ koji je odštampan u 200 primjeraka u septembru mjesecu 2016. godine i poslije njegove zvanične prezentacije distribuiran u dovoljnom broju primjeraka svim Javnim zdravstvenim ustanovama.

U cilju jačanja mehanizama za identifikaciju žrtava trgovine ljudima crnogorski Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je, zajedno sa nacionalnim koordinatorima iz regiona podržao regionalnu Deklaraciju nacionalnih koordinatorsa sa Zapadnog Balkana, kojom koordinatori predlažu “da se naročita pažnja posveti jačanju mehanizama koji bi pojačali identifikaciju žrtava trgovine ljudima, pokretanje regionalnih aktivnosti na sprečavanju trgovine ljudima duž migracionih ruta, bolji odgovor krivičnog pravosuđa u odnosu na ovaj fenomen, kao i promovisanje postojećih i izgradnja novih antitrafiking mreža“.

Na planu razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv trgovine ljudima u cilju radne eksploatacije, razvijanja i usvajanja adekvatnih

mjera za prevenciju i borbu protiv ovog oblika modernog ropstva radni inspektori i predstavnici Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima učestovali su u radu konferencije koja je održana 07.-08. septembra u Berlinu, na temu „Sprečavanje trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije u lancima snabdijevanja“.

EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE

Predviđenim mjerama i aktivnostima iz ovog poglavlja Akcionog plana težište se stavlja na snažniju implementaciju postojećeg zakonodavstva. Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo i Vrhovni sud kvartalno dostavljaju izvještaje Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima sa detaljnim podacima o podnijetim krivičnim prijavama, podignutim optužnicama i izrečenim presudama, na osnovu kojih se vrši analiza statističkih podataka u odnosu na KD trgovina ljudima. Statistike su dostupne na sajtu www.antitraficking.gov.me. U drugoj polovini 2016. godine u sklopu akcije „Trafiking“ realizovan je predmet pod radnim nazivom „Glorija“. U predmetu u kojem su lišena slobode 3 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su u toku ljetnje turističke sezone na području primorskih opština vršili KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. U istom vremenskom periodu nije bilo podnešenih krivičnih prijava, niti podignutih optužnica za KD Trgovina ljudima. Istovremeno, sudovi nijesu imali u radu predmete za krivična djela Trgovina ljudima iz člana 444 KZ CG i Trgovina djecom radi usvojenja iz člana 445 KZ CG. U izvještavanom periodu obrazovana je Radna grupa za rad na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika, Radna grupa je razmotrila izmjenu i dopunu člana 210 u oblasti povećanja kazne za učinioce ovog krivičnog djela kao i preciznije definisanje samog pojma prostitucije.

POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA

Poglavljem Akcionog plana - POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA, planirane su mjere i aktivnosti koje je na institucionalnom i vaninstitucionalnom nivou potrebno preduzeti u cilju poboljšanja kvaliteta zaštite potencijalnih i žrtava trgovine ljudima/djecom, jačanja postojećih i uvođenja novih, kvalitetnijih programa za integraciju, reintegraciju, resocijalizaciju i repatrijaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima.

Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu obezbjeđuje sredstva za sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima. U toku druge polovine 2016. godine na finansiranje rashoda skloništa utrošeno je oko 14 000,00 e. U predmetnom vremenskom periodu u Skloništu su boravile dvije maloljetne štice koje je pružena sva potrebna pomoć i zaštita. U jednom slučaju žrtvi je odobren staralac po hitnom postupku. Takođe u jednom slučaju potencijalna žrtva je smještena u dječiji Dom „Mladost“ u Bijeloj.

Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima izradila je Adresar institucija /organizacija uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima. Adresar je objavljen na web stranici Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima WWW.ANTITRAFFICKING.GOV.ME

MEDJUNARODNA SARADNJA

Aktivnosti planirane u okviru **MEĐUNARODNE SARADNJE** se oslanjaju na strateškoj orijentaciji Crne Gore u pogledu djelovanja na bilateralnom i multilateralnom planu u borbi protiv trgovine ljudima i aktivnog učestvovanja u radu svih međunarodnih organizacija i inicijativa koje su usmjerene na suzbijanje ovog oblika kriminala.

Ujedinjene nacije: U toku je izmjena Krivičnog zakonika u okviru koje će krivično djelo dječje pornografije biti definisano u skladu sa Opcionim protokolom Konvencije o pravima djeteta, koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju. Komitetu UN krajem 2016. godine dostavljen je II i III periodični izvještaj CG o primjeni Konvencije o pravima djeteta za period 2010-2015.

Evropska unija: U sklopu obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je u odnosu na Crnu Goru stupio na snagu 1. Maja 2010. godine, proizilazi i stalno usaglašavanje zakonodavstva sa odredbama EU. Glava VII Sporazuma posvećena je saradnji u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, gdje se trgovina ljudima posebno prati u okviru poglavlja 24. Predstavnici resornih ministarstava kontinuirano prate zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i u skladu sa njim pokreću inicijative za harmonizacijom nacionalnog zakonodavstva.

Savjet Evrope: Komitet članica Konvencije Savjeta Evrope 04. novembra objavio je II GRETA izvještaj za Crnu Goru. U izvještaju su pohvaljeni naponi koje država preduzima na planu borbe protiv trgovine ljudima i date preporuke u cilju unapređenje implementacije odredbi Konvencije Savjeta Evrope. Preporuke je neophodno implementirati do oktobra mjeseca 2017. godine. Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. decembra 2016. godine usvojila predmetni izvještaj i zadužila nadležne institucije da u predviđenom roku implementiraju predmetne preporuke i o tome izvijeste Kancelariju za borbu protiv trgovine ljudima.

U dijelu intenziviranja regionalne i međunarodne saradnje Rukovodilac vladine Kancelarije – Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena.

S ciljem praćenja realizacije potpisanih bilateralnih Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima sa Albanijom i Kosovom, realizovan je III regionalni sastanak delegacija Crne Gore, Albanije i Kosova sa ciljem definisanja i usvajanja Standardnih operativnih procedura za prekogranične slučajeve trgovine ljudima, sa posebnim fokusom na zaštitu žrtava trgovine ljudima. Kao nastavak navedenog nacionalni koordinatori Crne Gore, Albanije i Kosova 19. decembra u Tirani potpisali su **Deklaraciju o primjeni standardnih operativnih procedura u cilju identifikacije, upućivanja, dobrovoljnog povratka i zaštite žrtava trgovine ljudima**. Operativne procedure će se primjenjivati u prekograničnim slučajevima trgovine ljudima, a na osnovu Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima koje su na bilateralnim osnovama potpisali Albanija, Crna Gora i Kosovo.

KOORDINACIJA I PARTNERSTVO

U dijelu KOORDINACIJE I PARTNERSTVA, planirane su aktivnosti koje se odnose na saradnju institucija na državnom i lokalnom nivou, kao i intezivnu saradnju državnih institucija sa organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima, u inicijativama za kreiranje/unapređenje politika i metodologija borbe protiv trgovine ljudima/djecom na nacionalnom i međunarodnom nivou.

U izvještajnom periodu realizovana su dva redovna sastanka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, . Istovremeno održana su i dva sastanka Koordinacionog tima za praćenje realizacije Sporazuma o međusobnoj saradnji u borbi protiv trgovine ljudima . održan je i jedan zajednički sastanak ova dva tijela.

U cilju promocije Sporazuma na lokalnom nivou nastavilo se sa održavanjem okruglih stolova kojom prilikom su predstavnici institucija prezentovali svojim kolegama iz drugih gradova obaveze koje proističu iz predmetnog dokumenta. Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima imao je više sastanaka sa menadžemenstom lokalnih uprava i ostalih institucija na lokalnom nivou sa ciljem zadobijanja podrške u realizaciji aktivnosti koje se odnose na problematiku trgovine ljudima na lokalnom nivou.

I PREVENCIJA

Strateški cilj 1. Podizanje nivoa svijesti cjelokupne javnosti o fenomenu trgovine ljudima/djecom u cilju boljeg razumijevanja problema, jačanja povjerenja u državne organe, informisanje javnosti o načinima prijavljivanja djela, uz očuvanje identiteta građana

Operativni cilj 1.1. Povećanje informisanosti građana o problemu trgovine ljudima, posebno djece i mladih

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelj uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. Priprema, štampanje i distribucija edukativnih materijala sa informacijama o svim oblicima trgovine ljudima/djecom, i mehanizmima zaštite, posebno prilagođena dječjem uzrastu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete, Ombuds	Kontinuirano	Odštampan i distribuiran materijal	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava tokom izvještajnog perioda odštampana flajere na crnogorskom i romskom jeziku u cilju informisanja o problemu trgovine djecom i načinima kako se zaštititi od ove negativne pojave (400 kom.). Pored toga, izrađeni su i odštampani flajeri na crnogorskom, romskom i albanskom jeziku u cilju informisanja o problemu trgovine ljudima, dječijem prosjačenju i dječijim ugovorenim brakovima (600 kom). Isti su distribuirani tokom realizovanih kampanja u romskim naseljima. Institucija zaštitnika ljudskih prava i sloboda je distribuirala ranije sačinjeni materijal i istraživanja na temu zloupotrebe i eksploatacije djece u Crnoj Gori i preporuke Zaštitnika. Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ je tokom prve polovine 2016. godine distribuirala flajer „Vrh je da znaš“. U drugoj polovini 2016. ista nevladina organizacija je zajedno sa drugim crnogorskim romskim nevladinim organizacijama kroz projekat „Za aktivnu inkluziju i prava Romkinja na zapadnom Balkanu II.,“ pripremila i odštampana propagandni materijal (postere 50 kom, flajera 100kom, naljepnica 30kom, kalendara za 2017 god 30kom). Isti je distribuiran direktno ciljanoj populaciji u okviru realizacije radionica koje su se realizovale u

	man			romskim naseljima kao i predstavnicima institucija prilikom realizovanja seminara na predmetnu temu. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Organizovanje radionica i tribina za djecu i mlade, kao i za djecu koja žive u institucijama sistema, na temu "Trgovina djecom"	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Ministarstvo prosvjete, Ombudsman, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Kontinuirano	Broj održanih tribina, radionica	U prvoj polovini 2016. godine u organizaciji NVO „Crnogorski ženski lobi“ održane su dvije tribine za djecu i mlade pod nazivom „Razgovarajmo s djecom“ u Nikšiću i Podgorici, na kojima je prisustvovalo 48 učesnika/ca. Na tribinama se kroz interaktivnu komunikaciju sa mladima razgovaralo o razbijanju tabua da se trgovina ljudima ne može desiti u Crnoj Gori. Istovremeno su se razmatrale i mogućnosti volontiranja mladih i njihovog učešća u dijeljenju propagandnog materijala. U toku februara mjeseca u prostorijama Crvenog krsta Crne Gore održan je seminar na temu „Borba protiv trgovine ljudima“, za novu grupu polaznika kluba mladih. Na seminaru je učestvovalo 15 omladinaca koji su imali za zadatak da poslije završene obuke realizuju prezentaciju ovog programa u svojim školama. Crveni krst Crne Gore je, u okviru Nedjelje Crvenog krsta, od 8-15. maja, organizovao radionice i prezentacije na temu „Borba protiv trgovine ljudima“. Veći broj opštinskih organizacija Crvenog krsta bili su nosioci ovih aktivnosti. Oni su organizovali ulične performanse, dijeljenje promotivnog materijala, flajera i postera, održavanje prezentacija po školama i u njihovim omladinskim klubovima. Institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda je organizovala je tematske radionice i tribine sa djecom osnovno-školskog i srednje-školskog uzrasta, kao i djece smještene u Institucijama sistema, na temu poštovanja i zaštite prava djeteta, seksualne i ekonomske zloupotrebe djece i rizicima trafikovanja djece na različite načine

				(ukupno održane 2 tribine sa djecom osnovnoškolskog uzrasta i jedna tribina na temu seksualne zloupotrebe djece srednjoškolskog uzrasta, kao i 10 radionica sa djecom viših razreda osnovne škole) . Ova aktivnost nastavljena je i u drugoj polovini 2016 godine, održano je ukupno 17 radionica sa djecom osnovnoškolskog uzrasta i djecom smještenom u ustanovama socijalne i dječije zaštite, na temu dječijih prava sa osvrtom na seksualnu i ekonomsku eksploataciju. Istovremeno organizovana je i pozorišna predstava na temu dječijih prava i rizika djece marginalizovanih grupa u Gimnaziji „Petar Petrović Njegoš“. Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ realizovala je 3 radionice sa mladima na temu „Mladi kao medijatori u promociji rodne ravnopravnosti i nenasilja“ u Bijelom Polju, Cetinju i Nikšiću. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.3. Organizovati realizaciju pravnih klinika na temu „Izazovi u borbi protiv trgovine ljudima“ za studente specijalističkih studija Pravnog fakulteta	Univerzitet Crne Gore – Pravni fakultet, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije	IV kvartal 2016. godine	Održane pravne klinike na temu „Izazovi u borbi protiv trgovine ljudima“ za studente specijalističkih studija Pravnog fakulteta	REALIZACIJA: Mjera nije realizovana

1.1.4 <u>Promovisanje</u> <u>SOS telefona za</u> <u>žrtve trgovine</u> <u>ljudima/djecom</u>	GSV- Kancelari ja za borbu protiv trgovine ljudima, MUP- Uprava policije, Ministarst vo rada i socijalno g staranja	Kontinuirano	Broj medijskih predstavlj anja, broj štampanih i distribuir anih brošura, postera i sl.	Kampanja “ZAUSTAVIMO TRGOVINU LJUDIMA” se kontinuirano sporovodila na cijeloj teritoriji Crne Gore, a ista je podrazumijevala emitovanje TV spota “Stop trgovini ljudima”, kojim se ujedno promovisala i Vladina SOS antitrafiking linija (11 66 66). Tokom ove kampanje u saradnji sa Upravom policije - Sektorom granične policije postavljeni su poster i sa SOS telefonom za žrtve trgovine ljudima na svim graničnim prelazima. Pored navedenog na svim propagandnim materijalima Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, kao i na propagandnim materijalima, sajtu i Facebook stranici nevladine organizacije „Crnogorski žernski lobi“, promoviše se SOS linija za žrtve trgovine ljudima. U okviru kampanja za obilježavanje 18 oktobra - Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima, 30 jula - Svjetskog Dana borbe protiv trgovine ljudima, kao i u okviru ciljanih kampanja realizovanih u 9 RE naselja promovisan je SOS broj za žrtve trgovine ljudima – kroz dijeljenje 1000 flajera odštampanih na crnogorskom, romskom i albanskom jeziku, kao i kroz usmenu komunikaciju sa predstavnicima ove zajedndice. Na svim graničnim prelazima nalaze se trojezični poster i sa istaknutim brojem SOS telefona. Takođe, u realizaciji svih obuka na temu trgovine ljudima promoviše se SOS linija. Rezultat navedenog predstavlja i povećan broj poziva na SOS telefonu, u toku druge polovine 2016. godine – koji se vidi u pregledu koji slijedi: Ukupan broj poziva na SOS lin. za antitrafiking u periodu od 01.01 do 30.06 2016 god je 197 poziva
---	--	---------------------	--	--

				<table> <tr> <th>Edukativno informativni pozivi</th><th>Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja</th><th>Prekinuti pozivi</th><th>Prijeteci pozivi</th><th>Ostali pozivi /porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/</th></tr> <tr> <td>88</td><td>8</td><td>36</td><td>2</td><td>63</td></tr> </table> Ukupan broj poziva na SOS lin. za antitrafiking u periodu od 01.01 -31.12 2016 je 414 poziva <table> <tr> <th>Edukativno informativni pozivi</th><th>Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja</th><th>Prekinuti pozivi</th><th>Prijeteci pozivi</th><th>Ostali pozivi/porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/</th></tr> <tr> <td>175</td><td>15</td><td>84</td><td>6</td><td>134</td></tr> </table> REALIZACIJA Mjera se realizuje u kontinuitetu	Edukativno informativni pozivi	Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja	Prekinuti pozivi	Prijeteci pozivi	Ostali pozivi /porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/	88	8	36	2	63	Edukativno informativni pozivi	Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja	Prekinuti pozivi	Prijeteci pozivi	Ostali pozivi/porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/	175	15	84	6	134
Edukativno informativni pozivi	Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja	Prekinuti pozivi	Prijeteci pozivi	Ostali pozivi /porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/																				
88	8	36	2	63																				
Edukativno informativni pozivi	Pozivi potencijalnih zrtava trafikiranja	Prekinuti pozivi	Prijeteci pozivi	Ostali pozivi/porodичno nasilje i ostale vrste nasilja nad ženama i djecom/																				
175	15	84	6	134																				
1.1.5. Sprovesti edukaciju RE populacije o trgovini ljudima s fokusom na problem najgorih oblika dječjeg rada i sklapanje	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, GSV-Kancelarija za borbu	Kontinuirano	Broj održanih radionica i broj polaznika	U aprilu 2016. u susret obilježavanju 8. aprila – Svjetskog dana Roma, vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku Crvenog krsta Crne Gore organizovala tribinu na temu „Jačanje veze između romske i egipćanske populacije sa institucijama koje su nadležne za rješavanje problema ugovorenih brakova, prosjačenja i borbe protiv trgovine ljudima. Učešće na tribini su uzeli i predstavnici Uprave policije, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i Ministarstva prosvjete, koji su u direktnoj komunikaciji sa predstavnicima romske i egipćanske zajednice razgovarali o																				

<i>nedozvoljenih brakova</i>	<i>protiv trgovine ljudima, MUP- Uprava policije</i>			<i>navedenim problemima.</i> <i>NVO „Crnogorski ženski lobi“ je tokom prvog polugodišta 2016. godine realizovala 4 informativno-edukativne radionice i individualne razgovore sa muškarcima Romima u romskim naseljima: Talum i Riversaj – u Beranama, Strojtenica- u Bijelom Polju, Pod Trebjesom i Brlja-u Nikšiću i naselju Trlica –u Pljevljima. Istovremeno, u navedenim naseljima je realizovano i 16 informativno-edukativnih radionica za žene i djevojke Romkinje, 12 individualnih razgovora sa djevojčicama i ženama, kao i 2 humanitarne akcije za djecu u naselju Trlica u Pljevljima, prilikom kojih su donirali igračke, odjeću i obuću. U drugoj polovini 2016. godine</i> <i>Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, Upravom policije, članovima Romskog savjeta, Centrom za romske inicijative i drugim nevladinim organizacijama organizovalo jednodnevne edukacije u Herceg Novom (30.05.2016.), Kotoru i Tivtu dana (29.06.2016. godine).</i> <i>U drugoj polovini 2016. godine nastavljeno je sa realizacijom edukativnih kampanja u romskim i egipćanskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i dječijim nedozvoljenim brakovima i to u Budvi, Cetinju, Beranama, Bijelom Polju, Nikšiću i Podgorici. ukupno 6 edukativnih kampanja</i> <i>Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ u okviru projekta „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori“ realizovala je ukupno tri radionice sa ženama populacije RE o problemu rane udaje , ugovorenih brakova , prosjačenja, porodičnog nasilja u romskim naseljima –Podgorica , Berane , Nikšić</i> <i>Takođe realizovane su dvije radionice sa djevojkama RE populacije o problemu rodno zasnovanog nasilja i reproduktivnih prava, rane udaje, ugovorenih dječijih brakova, posljedice ranih trudnoća.</i>
-------------------------------------	---	--	--	--

				REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.6. Obilježavanje 30. jula- Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa potpisnicima Sporazuma o saradnji i Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu	III kvartal 2016. godine	Broj i vrsta realizovanih aktivnosti	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je prigodnim saopštenjima za javnost i gostovanjem u brojnim emisijama, promovisanjem SOS linije za žrtve trgovine ljudima apelovala na domaću javnost i ranjive grupe stanovništva kako i na koji način da se zaštite od potencijalnih prijetnji u odnosu na ovaj fenomen. Nevladina organizacija "Crnogorski ženski lobi" realizovala je javni edukativni performans pod nazivom "Imajte srca za žrtve trgovine ljudima" sa akcentom na prosjačenje i djecu ulice, dijeljenjem flajera građanima/kama Podgorice (150 flajera). REALIZACIJA: Mjera je realizovana
1.1.7. Obilježavanje 18. oktobra - Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u	IV kvartal 2016. godine	Broj i vrsta realizovanih aktivnosti	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u okviru obilježavanja 18. oktobra realizovala niz aktivnosti usmjerenih na jačanje otpornosti mladih ljudi posebno ranjivih kategorija stanovništva u odnosu na trgovinu ljudima. U saradnji sa NVO „Centar za romske inicijative“ u interaktivnom performansu Forum teatar preko 350 podgoričkih srednjoškolaca imalo je priliku da aktivno učestvuje u jačanju otpornosti mladih ljudi u odnosu na sklapanje nedozvoljenih brakova

	saradnji sa potpisnicima Sporazuma o saradnji i Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu			kao oblika izvršenja KD trgovine ljudima. Istovremeno prigodnim medijskim nastupima, emitovanjem TV spota „Stop trgovini ljudima“, pažljivo odabranih filmova na predmetnu temu, nastojalo se uticati na podizanje nivoa svijesti cjelokupne javnosti u odnosu na predmetni fenomen. Ministarstvo prosvjete je omogućilo da se prvi čas u svim osnovnim i srednjim skolama posveti temi „trgovina ljudima“. U saradnji sa Crvenim krstom Crne Gore obilježen je 18. oktobar štampanjem propagandnog materijala o borbi protiv trgovine ljudima. Nevladina organizacija „Crnogorski ženski lobi“ organizovala je javni edukativni performans i dijeljenje propagandnog materijala građanima/kama Podgorice i u romskim naseljima pod sloganom: „Dječiji brak nije tradicija Roma I Romkinja“ REALIZACIJA: Mjera realizovana
--	--	--	--	--

1.1.8.,Edukacija roditelja, djece, RE aktivistkinja, službenika/ca državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici i maloljetničkim prisilnim brakovima među romskom populacijom	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	IV kvartal 2016. godine	Broj edukovanih lica	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je sproveo edukaciju roditelja, djece, RE aktivistkinja, službenika/ca državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici i maloljetničkim prisilnim brakovima među romskom populacijom u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, Upravom policije, članovima Romskog savjeta, Centrom za romske inicijative i drugim NVO. S tim u vezi, organizovane su jednodnevne edukacije u Herceg Novom (30.05.2016.), u Kotoru i Tivtu (29.06.2016. godine), u Budvi i Cetinju (14.06. 2016. godine), u Beranama (01. 11. 2016. godine) u Bijelom Polju (14. 11. 2016. godine) u Nikšiću (28. 11. 2016. god) i u Podgorici (23.12. 2016. godine). U drugoj polovini 2016. godine Ministarstvo za ljudska i manjinska prava realizovalo je 4 edukativno informativne radionice sa mladim muškarcima i peer edukatorima RE populacije o problemu rane udaje, dječijih ugovorenih brakova, prosjačenja, porodičnog nasilja, uzročno posljedične veze između bolesti zavisnosti i prostitucije, štetnosti i posljedicama uzimanja narkotika, alkohola i cigareta. U okviru obuka koje su se odnosile na temu borbe protiv trgovine ljudima, a koje je Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima organizovala i realizovala u saradnji sa Upravom za kadrove Crne Gore u toku 2016. Godine, 149 službenika koji u skladu sa opisom posla koji obavljaju mogu doći u kontakt sa žrtvom trgovine ljudima svih oblika eksploatacije, pa i ranog ugovorenog braka, ekonomske eksploatacije djece (zdravstveni radnici, socijalni radnici, nastavnici, službenici policije, inspeksijske službe, službenici Zavoda za zapošljavanje, lokalna samouprava, odbornici) upoznalo se sa indikatorima za prepoznavanje, ključnim smjernicama za postupanje i uspostavljenim mehanizmima pomoći i zaštite i krivičnog gonjenja izvršilaca ovog krivičnog djela. REALIZACIJA: Mjera je realizovana
1.1.9.	Ministarstvo	IV	Broj realizovanih	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, Upravom policije, članovima

Sprovođenje kampanja u romskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i prisilnim brakovima RE djevojčica	vo za ljudska i manjinska prava	kvartal 2016. godine	kampanja	Romskog savjeta i civilnog sektora sprovelo u 2016. godini realizovalo devet (9) kampanja u romskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i prisilnim brakovima romskih i egipćanskih djevojčica i to u sedam devet (9) crnogorskih gradova (Herceg Novi, Budva, Cetinje, Tivat, Kotor, Berane, Bijelo Polje, Nikšić i Podgorica). Tokom kampanja građanima romskih i egipćanskih naselja su dijeljeni i lifleti u kojima je objašnjeno na koji način se mogu obratiti za pomoć u slučaju nasilja nad ženama i prisilnih brakova romskih i egipćanskih djevojčica. U saradnji sa nevladinom oporganizacijom "CRI" i romskom mrežom "PRVA" organizovane su 2 predstave Forum teatra u podgoričkim romskim naseljima sa akcentom na obrazovanje romske djece, posebno djevojčica. REALIZACIJA: Mjera je realizovana
--	---------------------------------	----------------------	----------	--

Operativni cilj 1.2. Sprovođenje aktivnosti koje imaju za cilj smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.2.2. Realizacija medijske kampanje kojom će se apelovati na smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Javni nacionalni i servis RTCG, Lokalni javni radio-	Do kraja 2016. godine	Osmišljena i realizovana medijska kampanja	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uzela učešće u projektu NVO „ART 365“ i JU Zahumlje Nikšić, u vidu finansijske podrške u realizaciji pozorišne predstave „JERIHONSKA RUŽA“, koja je tokom izvještajnog perioda imala 4 izvođenja. Scenario predstave „JERIHONSKA RUŽA“ je baziran na istinitoj priči o tragičnoj sudbini jedne ukrajinske djevojke, žrtvi trgovine ljudima, koja je preminula u 21. godini života od HIV-a i drugih zaraznih bolesti. Istragom nakon njene smrti je utvrđeno da je devojka i tokom posljednje godine života, uprkos lošem zdravstvenom stanju, koje su uzrokovali HIV i drugi zarazni i po život opasni virusi, bila prisiljavana od strane trafikanata da se bavi prostitucijom. NVO „Crnogorski ženski lobi“ kroz autorske tekstove u štampanim medijima, kao i na društvenim mrežama ciljano radila na smanjenju potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima.

	difuzni servisi			REALIZACIJA: Mjera djelimično realizovana
I-a EDUKACIJA				
<u>Strateški cilj 1.</u> Jačanje stručnih kapaciteta svih ciljnih grupa na polju borbe protiv svih oblika trgovine ljudima/djecom kroz proaktivnu identifikaciju, kvalitetnu zaštitu potencijalnih žrtava i efikasno krivično gonjenje izvršilaca <u>Operativni cilj 1.1</u> Osnaživanje kapaciteta istražnih i pravosudnih organa u cilju poboljšavanja proaktivne identifikacije potencijalnih žrtava i efikasnog krivičnog gonjenja izvršilaca				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. Edukacija sudija i tužilaca	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu	Kontinuirano	Broj sudija i tužilaca koji su prošli obuke na specifične teme koje se odnose na KD Trgovina ljudima /djecom	U organizaciji Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu tokom prve polovine 2016. godine nije bilo aktivnosti koje su se odnosile na edukaciju predstavnika sudstva i tužilaštva na temu trgovine ljudima. Ipak tokom tog perioda crnogorske sudije i tužioci uzeli su učešće u radu seminara i obuka koje je na ovu temu organizovala vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, a koje su navedene u nastavku Izvještaja. U drugoj polovini 2016. godine organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, organizovao je V Modul Programa obuke za sudije i državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine, koji je bio posvećen krivičnom pravu. Jedna od tema odnosila se na krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima. Predavači na V Modulu, bile su g-đa Jelena Perović Kovačević, predsjednica Osnovnog suda na Cetinju i g-đa Željka Jovović, sudija

				Osnovnog suda u Podgorici. Na V Modulu prisustvovalo je 15 nosilaca pravosudne funkcije (4 sudija i 11 državnih tužilaca). - Pretsavnici tužilaštva su uzeli učešće na sledećim događajima koji su bili posvećeni temi trgovine ljudima: • 29-30. sept. 2016.-"Podizanje svijesti o sistemu zaštite svjedoka u Crnoj Gori u okviru pravosudne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije" u organizaciji NI-CO • 14-18.novembar 2016., Podgorica "Unapređenje znanja u oblasti međunarodne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala, sa fokusom na finansijske istrage" u organizaciji TAIEX-a u saradnji sa MUP CG • 16-18. novembar 2016., Beograd "Jačanje kapaciteta za vođenje zajedničkih istraga i krivično gonjenje u pravcu presijecanja nezakonitih finansijskih tokova koji potiču od krijumčarenja migranata" u organizaciji Kancelarije UN za drogu i kriminal UNODC - specijalni tužilac • 12-13.decembar 2016.god, Bečići seminar "Izgradimo državne rezultate u borbi protiv trgovine ljudima " u organizaciji CEDEM i nvo CŽL. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Obezbijediti edukaciju za policijske službenike Sektora opšte nadležnosti, Kriminalističke policije i granične policije koja se odnosi na sve aspekte suzbijanja trgovine ljudima u odnosu na sve	Policijska akademija, MUP-Uprava policije, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj policijskih službenika koji su prošli programe obuke po sektorima (granična policija, kriminalistička policija, policija opšte nadležnosti, policija u	Službenici Sektora opšte nadležnosti, Kriminalističke policije i granične policije su pohađali: - seminar na temu "Trgovina ljudima", koja je organizovana 21-22. marta 2016. godine na Policijskoj akademiji u Danilovgradu. Cilj ovog seminara je bila edukacija službenika Uprave policije o metodama rane identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima i specifičnostima uzimanja iskaza od potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Seminar je pohađalo 17 polaznika (9 službenika Sektora kriminalističke policije, 4 službenika Sektora granične policije, 3 službenika Sektora policije opšte nadležnosti i 1 pripravnik sa Policijske akademije). - Obuku na temu "Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosačenja prisilnih dječijih brakova". Obuke je organizovala vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu uz podršku Predstavništva

pojavne oblike trgovine ljudima			zajednici), broj polaznika Akademije koji su u okviru specijalističkog i osnovnog obrazovanja prošli obuku o trgovini ljudima	UNICEF-a. Ukupno je održano 6 dvodnevni obuka koje je pohađalo 22 predstavnika Centara i Odjeljenja bezbjednosti iz centralnog i južnog regiona. Od tog broja, njih 9 je prisustvovalo dodatnoj završnoj trodnevnoj obuci koja je koncipirana kao vid specijalističke obuke tokom koje je rađeno na rješavanju konkretnih primjera slučajeva trgovine ljudima kroz prezentovanje studija slučajeva iz domaće i međunarodne prakse. - 4 predstavnika Uprave policije pohađalo je seminar koji je vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima organizovala u saradnji sa Upravom za kadrove na temu "Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na interagencijsku saradnju". Obuku na temu „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u CG sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju“ pohađalo ukupno 2 predstavnika Uprave policije Sektora kriminalističke policije. - Okruglim stolovima na kojima su predstavljene nadležnosti institucija koje proističu iz Sporazuma o međusobnoj saradnji na planu borbe protiv trgovine ljudima koji su organizovani u Rožajama 25. oktobra; Žablaku 26. oktobra; Baru 14. novembra; i Cetinju 18. novembra 2016. godine učešće uzelo 10 policijskih službenika. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
i. Nastaviti sa edukacijama polaznika Policijske akademije o trgovini ljudima koje će izvoditi kolege iz prakse (MUP-Uprava	Ministarstvo prosvjete- Policijska akademija, GSV-Kancela	Kontinuirano	Broj održanih edukacija, broj polaznika	Ukupno 32 akademca Policijske akademije su usvojili sadržaj iz predmeta Kriminalistika- tema: trgovina ljudima (6 časova-Osnovno policijsko obrazovanje). Dodatna nastava (12 časova) realizovana je u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, a sastojala se iz praktičnih primjera i studija slučaja. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu

<i>policije, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima)</i>	<i>rija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP - Uprava policije</i>			
<i>i. Organizovanje obuka za pripadnike policije - Sektora granične policije po FRONTEX-ovom programu obuke graničara za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>MUP-Uprava policije, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>I kvartal 2016.g odine</i>	<i>Broj službenika koji su prošli obuke</i>	<i>U saradnji vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, MUP/UP- Sektor granične policije i Misije OEBS-a u Crnoj Gori, a u skladu sa programom obuke Evropske agencije za upravljanje operativnom saradnjom na spoljnim granicama država članica EU-FRONTEX, tokom prve polovine 2016. godine održano je 8 obuka na temu „Borba protiv trgovine ljudima“, koje je pohađao 91 granični policajac. Obuke su sprovodile dvije savjetnice u Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima, koje su prošle obuku i stekle sertifikate FRONTEX-a za nacionalne trenere za obuku granične policije o borbi protiv trgovine ljudima.</i> <i>Obuke su se sprovodile kroz 3 modula:</i> <i>I Modul se odnosio na podizanje svijesti o fenomenu trgovine ljudima- kroz predstavljanje opštih karakteristika fenomena trgovine ljudima kako na globalnom nivou, tako i na nacionalnom nivou, sa fokusom na zakonodavni i institucionalni okvir i sistem pružanja pomoći i zaštite žrtvama trgovine ljudima u Crnoj Gori</i> <i>II Modul je bio posvećen identifikaciji potencijalnih žrtava I žrtava trgovine ljudima, u okviru ovog modula učesnicima su prezentovane specifičnosti identifikacije žrtava trgovine ljudima, posebno na graničnim prelazima, kao i detaljni indikatori. Pored toga, rad u grupama kroz rješavanje studija slučajeva i video-testovi bili su sastavni dio ovog modula.</i> <i>III Modul- Intevjuisanje – tokom kojeg su se učesnici kroz prezentacije trenera i video materijal upoznali sa metodama intervjuisanja žrtava trgovine ljudima (odraslih i djece).</i>

Operativni cilj 1.2. Senzibilizacija socijalnih i zdravstvenih radnika za aktivno učešće u preventivnim aktivnostima, identifikaciji, pomoći i zaštiti žrtava trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.2.1. Sprovoditi regionalne multisektorske radionice u cilju jačanja kapaciteta institucija za borbu protiv trgovine djecom, nedozvoljenih brakova i prisilnog prosačenja sa posebnim osvrtom na osnaživanje kapaciteta stručnih radnika u centrima za socijalni rad, metodama rada sa istim	Zavod za dječju i socijalnu zaštitu, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	II kvartal 2016. godine	Broj obučениh profesionalaca po institucijama	Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima realizovala je drugu fazu projekta koji je otpočeo prethodne godine, a koji je usmjeren na jačanje multidisciplinarnе saradnje predstavnika institucija za prepoznavanje i proaktivnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima. Ovaj projekat, koji podrazumijeva održavanje obuka na temu: "Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosačenja prisilnih dječijih brakova", realizovan je zahvaljujući podršci Predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori i u saradnji sa Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu. Predavači na obukama bili su predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima koji su licencirani od strane Zavoda za socijanu i dječju zastitu i UNICEF-a za prenošenje znanja o problemima trgovine djecom, dječjem prosjačenju i prisilnim ugovorenim brakovima. U okviru ovog projekta održano je 6 dvodnevnih obuka na temu "Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosačenja prisilnih dječijih brakova", koje je pohađalo ukupno 94 predstavnika institucija. (24 predstavnika centara za socijalni rad, 22 predstavnika Uprave policije, 12 predstavnika tužilaštva, 14 predstavnika suda, 11 predstavnika lokalnih samouprava, 1 predstavnik dnevnog i 1 predstavnik Resursnog centra, 3 predstavnika organizacija civilnog sektora, 4 predstavnika Crvenog krsta, 2 predstavnika Doma "Mladost" Bijela). Od ukupnog broja polaznika njih 23-je je prisustvovalo dodatnoj trodnevnoj obuci koja je koncipirana kao vid specijalističke obuke tokom koje je rađeno na rješavanju konkretnih primjera slučajeva trgovine ljudima kroz prezentovanje studija slučajeva iz domaće i međunarodne prakse.

1.2.2. Akreditacija programa »Jačanje kapaciteta institucija na planu borbe protiv trgovine djecom, prisilnih dječjih brakova i prisilnog prosjačenja« kod Zavoda za dječju i socijalnu zaštitu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Zavod za dječju i socijalnu zaštitu	IV kvartal 2016. godine	Akreditovan program kod Zavoda za dječju i socijalnu zaštitu	- Zavod za dječju i socijalnu zaštitu još uvijek nije otpočeo sa zvaničnom akreditacijom programa, ali je podržao realizaciju obuka namijenjenih stručnim radnicima Centra za socijalni rad koje su realizovane u skladu sa programom Uprave za kadrove. Predstavnici Centra za socijalni rad učestvovali su i u sljedećim obukama: * Od 06-08.07.2016.god. predstavnici CZSR na "Seminar za članove neformalnog tima formiranog za suzbijanje dječjih ugovorenih brakova, nasilja u porodici i prosjačenja" * Dana, 11.10.2016.god., jednodnevna obuka " Standardi postupanja policije i Centara za socijalni rad u slučajevima nasilja u porodici i ugovorenih maloljetničkih brakova. Obuci prisustvovali predstavnici CZSR. REALIZACIJA: Mjera nije realizovana
1.2.3. Izrada posebnog programa obuke za zdravstvene radnike	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I kvartal 2016. godine	Akreditovan program obuke za zdravstvene radnike kod Uprave za kadrove	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je izradila Program za sprovođenje obuke za zdravstvene radnike na temu trgovine ljudima. Na sastanku održanom između predstavnika Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i menadžmenta Uprave za kadrove dogovoren i je i Plan realizacije predmetnih obuka i to: -30. septembra u Bijelom Polju; - 21 oktobra u Baru/Budvi i - 04. novembra u Podgorici.
1.2.4. Sprovesti edukaciju zdravstvenih radnika o indikatorima za ranu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine	III i IV kvartal 2016. godine	Broj edukovanih medicinskih radnika	Prema usvojenom Programu obuke pod nazivom: "Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima" namijenjenom zdravstvenim radnicima sa teritorije cijele Crne Gore realizovane su tri planirane obuke kojima je prisustvovalo 62 predstavnika zdravstvenog sistema. Obuke su održane: za južni region u Baru (19. oktobra), za sjeverni region u Bijelom Polju (30. septembra) i za centralni region u Podgorici (04.

identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima i procedurama daljeg upućivanja, s posebnim osvrtom na Sporazum o saradnji	ljudima, Ministarstvo zdravlja			novembra). Predavači na obukama su predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima koji su treneri Uprave za kadrove za ovu problematiku. REALIZACIJA. Mjera realizovana
Operativni cilj 1. 3. Ojačati stručne kapacitete inspekcijskih službi, zaposlenih u novootvorenom Prihvatištu za strance, Zavodu za zapošljavanje u odnosu na borbu protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.3.1. Sprovesti edukaciju inspektora rada i zaštite na radu, turističkoj i komunalnoj inspekciji, sa fokusom na identifikaciju slučajeva radne i seksualne eksploatacije, kao i slučajeva organizovanog	Uprava za inspekcijske poslove, Uprava za kadrove	II kvartal 2016. godine	Broj sprovedenih obuka / polaznika koji su prošli obuku	Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Upravom za kadrove 15. marta 2016. godine organizovala seminar na temu: „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanje potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju”, na kojem su učestvovala 4 predstavnika Uprave za inspekcijske poslove - inspektora za turizam i 1 predstavnik Komunalne policije. Predavači na obukama su bili predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, koji su treneri Uprave za kadrove za ovu problematiku. U okviru programa pod nazivom „Uloga Centara za socijalni rad i inspekcijskih službi u borbi protiv trgovine ljudima”. planirana je realizacija tri dvodnevne obuke godišnje za predstavnike inspekcijskih službi i zaposlenim u Centrima za socijalni rad na teritoriji cijele Crne Gore. U izvještajnom periodu realizovane su sve tri planirane koje je

prosjačenja				pohadjalo ukupno 37 službenika od kojih 14 inspektora rada (11 za oblast radnih odnosa i zapošljavanja i 3 za oblast zaštite i zdravlja na radu), 3 inspektora socijalne i dječje zaštite i 3 inspektora za turizam. Obuke su održane: za sjeverni region u Bijelom Polju (06. i 07.) oktobra , 11. i 12. oktobra, za centralni region u Podgorici i 20. 21. oktobar u Baru. Predavaci na obukama su predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima koji su treneri Uprave za kadrove za ovu problematiku.
1.3.2. Sprovesti edukaciju komesara za strance, službenika Kancelarije za azil i Prihvatilišta za strance o mogućnostima rane identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima među migrantima	Ministarstvo prosvjete-Policajska akademija, MUP-Uprava policije	III kvartal 2016. godine	Broj sprovedenih obuka / polaznika koji su prošli obuku	Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je, u saradnji sa Upravom za kadrove, 15. marta 2016. godine realizovala multisektorsku obuku predstavnika inspekcijских službi, socijalnih, zdravstvenih radnika, policije, službenike Prihvatilišta za strance, Zavoda za zapošljavanje, Centra za smještaj osoba tražioca azila i NVO na temu “Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na interagencijsku saradnju“ (učesće uzela dva predstavnika Prihvatilišta za strance i 5 predstavnika Centra za azilante). REALIZACIJA: Mjera realizovana
1.3.3.Edukacija predstavnika Zavoda za zapošljavanje i agencija za posredovanje radnika	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava za inspekcijске poslove, GSV-Kancelarija za borbu protiv	II kvartal 2016. godine	Broj sprovedenih obuka / polaznika koji su prošli obuku	Na dva seminara koja su pod nazivom “Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih žrtava trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na interagencijsku saradnju”, realizovana 15. marta i 23. septembra 2016. godine učesće je uzelo 7 predstavnika Zavoda za zapošljavanje. Obuka je organizovana u saradnji vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove Crne Gore.

	trgovine ljudima			
Operativni cilj 1.4. Senzibilizacija prosvjetnih radnika o specifičnostima prenošenja znanja o trgovini ljudima u školskim i vanškolskim aktivnostima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.4.1. Prepoznavanje sadržaja o trgovini ljudima/djecom u predmetnim programima i izrada dopunskog i informativnog materijala koji treba da podrži realizaciju nastave na ove teme	Ministarstvo o prosvjete, Zavod za školstvo	III kvartal 2016. godine	Urađena analiza, priprmljen i distribuiran dopunski nastavni materijal	U predmetnom programu „Građansko vaspitanje“ u VII razredu osnovne škole postoji izborna tema o trgovini ljudima (Građansko vaspitanje je obavezan nastavni predmet u osnovnoj školi). REALIZACIJA: Mjera djelimično realizovana
1.4.2. Organizovanje van-nastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama koje imaju za cilj skretanje pažnje djece i odraslih na	Ministarstvo o prosvjete, Zavod za školstvo, obrazovno -vaspitne ustanove, GSV-	IV kvartal 2016 godine	Broj škola, događaja, učesnika	REALIZACIJA: Mjera nije realizovana

ovu problematiku	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima			
<u>Operativni cilj 1.5. Povećanje stepena senzibilisanosti i učešća medija u podizanju nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima/djecom i zaštiti podataka istih</u>				
Aktivnost	Nosioc i aktivno sti	Vreme nski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.5.1. Sufinansiranje programskih sadržaja u lokalnim štampanim medijima putem konkursa na temu izvještavanja o negativnom fenomenu trgovine ljudima	Ministar stvo kulture	I kvartal 2016. godine	Realizovani programski sadržaji u lokalnim štampanim medijima	Ministarstvo kulture sufinansiralo je u 2016. godini proizvodnju programskih sadržaja od javnog interesa u lokalnim štampanim medijima koji su fokusirani na teme lokalne sredine u kojoj izlaze: razvoj kulture, nauku i obrazovanje, informisanje osoba oštećenog sluha i vida, evro-atlanske integracije, istorijsko nasljeđe, tradiciju, rodnu ravnopravnost, socijalnu integraciju RE populacije, podizanje svijesti građana o negativnom fenomenu trgovine ljudima. -Shodno Zakonu o medijima ("Sl. list CG" br 51/02, 62/02), a u skladu sa Preporukom (2007)2 Komiteta ministara zemljama-članicama o medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja, Ministarstvo kulture redovno sprovodi javne konkurse za sufinansiranje programskih sadržaja od javnog interesa u lokalnim štampanim medijima i naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija koji su neprofitnog karaktera. Nezavisna stručna komisija je u 2016. godinu rasporedijelila sredstva za 8 projekata u lokalnim štampanim medijima u iznosu od (53.900 €).

Operativni cilj 1.6. Obezbijediti sprovođenje redovnih obuka na temu borbe protiv trgovine ljudima/djecom u okviru pripreme pripadnika Oružanih snaga Crne Gore i pripadnika policije za učestvovanje u mirovnim misijama

Aktivnost	Nosioc i aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.6.1. Obezbijediti sprovođenje redovnih edukacija na temu borbe protiv trgovine ljudima/djecom u okviru pripreme pripadnika oružanih snaga Crne Gore za učestvovanje u mirovnim misijama	Ministarstvo odbrane	Kontinuirano, prije svakog odlaska pripadnika oružanih snaga Crne Gore u mirovne misije	Broj sprovedenih obuka, broj polaznika	U okviru pripreme pripadnika oružanih snaga Crne Gore za odlazak u mirovne misije posebno se obrađuje tema trgovine ljudima. U izvještajnom periodu realizovane su dvije obuke za ukupno 52 pripadnika Vojske Crne Gore koji su upućeni u mirovne misije u Afganistan. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu

Operativni cilj 1.7. Obezbijediti informisanost diplomatsko konzularnog osoblja opspecifičnostima djelovanja u slučajevima trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.8.1. Organizovati posjete diplomata Kancelariji za	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih	Kontinuirano	Broj organizovanih posjeta diplomata	Tokom 2016. godine nastavilo se sa u praksom da svi diplomatsko konzularni predstavnici koji se upućuju na rad u inostranstvo – u okviru posjeta ključnih institucija u cilju zadobijanja bitnih informacija za vršenje svojih misija imaju i obavezne konsultacije sa Rukovodiocem Kancelarije-

borbu protiv trgovine ljudima prije njihovog upućivanja na mandat, kako bi se bliže upoznali sa specifičnostima djelovanja u slučajevima trgovine ljudima	integracija		Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima prije njihovog upućivanja na mandat	Nacionalnim koordinatorom za borbu protiv trgovine ljudima. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<u>Operativni cilj 1.8.</u> Ojačati kapacitete predstavnika lokalnih uprava na planu borbe protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.9.1. Sprovođenje obuka za predstavnike lokalnih parlamenata u cilju što većeg uključivanja i povećanja nivoa odgovornosti lokalnih vlasti za sprovođenje antitrafiking	Uprava za kadrove, lokalni parlamenti, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Do kraja 2016. godine	Broj sprovedenih obuka, broj predstavnika lokalnih parlamenata koji su prošli obuke	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je, uz podršku Uprave za kadrove Crne Gore, organizovala tri seminara za odbornike i službenike lokalnih samouprava iz sjeverne, centralne i južne regije, sa ciljem njihovog upoznavanja sa glavnim pravcima politike borbe protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori i zadobijanja podrške za njihovu kvalitetniju implementaciju kroz sprovođenje mjera i aktivnosti na lokalnom nivou. Prva obuka održana je 04. aprila u Podgorici (23 odbornika), druga obuka 1. juna u Baru (10 odbornika) i treća obuka 07. juna u Bijelom Polju (16 odbornika). REALIZACIJA: Mjera je realizovana

aktivnosti				
------------	--	--	--	--

II IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA

Strateški cilj 1. Ojačati postojeće mehanizme uz dodatno usavršavanje stručnjaka, organa i organizacija koje zajednički rade na identifikaciji žrtava, poštovanje zajedničkih standarda i protokola postupanja

Operativni cilj 1.1. Stvoriti uslov za povećanje stepena otkrivanja odnosno samoidentifikacije potencijalnih žrtava kod ranjivih grupa kao što su osobe koje se bave prostitucijom, migranati bez lične dokumentacije, interno raseljna lica – naročito pripadnici RE populacije

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelj uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. Izrada video materijala, kreiranje i štampanje tematskih informativnih brošura o svim vidovima trgovine ljudima sa fokusom na ugovorene brakove, načinima samoidentifikacije osoba kojima se trguje, kao i postojećim mehanizmima pomoći i zaštite	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, GSV – Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo rada i socijalnog staranja,	Kontinuirano	Vrsta i broj izrađenih propagandnih materijala	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava kreirala i odštampana flajere o svim vidovima trgovine ljudima/djecom sa fokusom na ugovorene brakove i prosjačenje, načinima samoidentifikacije osoba kojima se trguje, kao i postojećim mehanizmima pomoći i zaštite za žrtve trgovine ljudima/djecom. Odštampano je 400 komada flajera na crnogorskom i romskom jeziku o problemu trgovine djecom i načinima kako se zaštititi od ove negativne pojave, kao i 600 flajera na crnogorskom, romskom i albanskom jeziku o problemu trgovine ljudima, dječijem prosjačenju i dječijim ugovorenim brakovima. Promocija preporuka Zaštitnika koje se odnose na unapređivanje sistema i mehanizama zaštite djece od različitih oblika zloupotrebe i eksploatacije - sastanci i okrugli stolovi sa predstavnicima policije, tužilaštva, centara za socijalni rad, turističkih organizacija, uz dijeljenje ranije sačinjenih izvještaja Zaštitnika (Dječije prosjačenje; seksualna zloupotreba djece u Crnoj Gori; zloupotreba putem interneta).

za žrtve trgovine ljudima/djecom	MUP- Uprava policije, Ombuds man			REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Obuka o upotrebi specijalisti čkih upitnika za intervjuisanje	MUP – Uprava policije	II kvartal 2016. godine	Broj obučених predstavni ka UP	Tokom prve polovine 2016 godine službenici Direkcije za azil, MUP-a, u čijoj nadležnosti je obavljanje intervjua sa tražiocima azila su kroz TAIEX program u dva navrata prošli obuke koje se odnose na normativne akte, kao i specifičnosti Intervjuisanja tražilaca azila kroz standardizovane upitnike.
1.1.3. Štampanje Informatora za zdravstvene radnike i njegova distribucija	Ministar stvo zdravlja	II kvartal 2016. godine	Odštampa n i distribuir a informator	„Informator za zdravstvene radnike o trgovini ljudima“ je odštampan u 200 primjeraka u septembru mjesecu 2016. godine i poslije njegove zvanične prezentacije distribuiran u dovoljnom broju primjeraka svim Javnim zdravstvenim ustanovama. Napominjem da je i svim učesnicima na pomenutim okruglim stolovima i seminarima iz zdravstvenog sistema, podijeljen primjerak Informatora na licu mjesta.
1.1.4. Prezentacija Informatora za zdravstvene radnike o trgovini ljudima	Ministar stvo zdravlja	II kvartal 2016. godine	Organizov ana prezentaci ja Informator a	Zvanična promocija „Informatora za zdravstvene radnike o trgovini ljudima“ je organizovana – 04.10.2016. god. u Podgorici uz prisustvo rukovodećih ljudi crnogorskog zdravstvenog sistema, kao i predstavnika Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima. Poslije toga pomenuti Informator je promovisan i putem gostovanja predstavnika Ministarstva zdravlja na državnoj i jednoj lokalnoj televiziji. Takođe, predstavnik Ministarstva zdravlja je promovisao pomenuti Informator i na svim okruglim stolovima i seminarima održanim u 2016. godini. Podsjećam da se navedeni Informator može naći i na sajtu Ministarstva zdravlja. Ministarstvo zdravlja, je, u gradovima u kojim su održani okrugli stolovi, s ciljem

				bližeg upoznavanja predstavnika lokalnih službi sa odredbama Sporazuma o međusobnoj saradnji, kao i u toku realizacije obuka na temu „Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima” prezentovalo Informator za zdravstvene radnike o trgovini ljudima.
Operativni cilj 1.3. Nastaviti sa realizacijom aktivnosti na poboljšanju položaja osjetljivih kategorija stanovništva kako bi se smanjili faktori rizika i povećala njihova otpornost u odnosu na trgovinu ljudima				
Aktivnost	Nosio ci aktivnosti	Vrem enski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.3.1. Nastaviti sa praćenjem aktivnosti predviđenih Strategijom za trajno rješavanje pitanja raseljenih lica u Crnoj Gori i Akcionim planom za njenu implementaciju, sa posebnim osvrtom na izbjegličko naselje na Vrelima Ribničkim	Minist arstvo rada i socijal nog staranj a	Dva puta godis nje	Broj sačinjenih izvještaja	Rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica predstavlja dio predpristupnih pregovora između Crne Gore i Evropske unije, u okviru Poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava. Izvještaji o napretku Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji takođe prepoznaju značajan napredak postignut o ovoj oblasti i preporučuju da se osigura pomoć licima koja su aplicirala za status stranca s nekompletnom dokumentacijom, kao i da interno raseljena lica imaju pun pristup pravima. Obzirom da je pomenuta strategija istekla, pripremljen je tekst nove, koja će važiti do 2019. godine i u Vladinoj je proceduri za usvajanje. Na ovaj način, Vlada Crne Gore potvrđuje posvećenost odgovornom tretmanu lica koja su utočište našla na njenoj teritoriji i izražava spremnost da radi na stvaranju uslova za konačno rješenje pitanja koja su predmet Strategije. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.3.2. Promocija Priručnika za postupanje policije prema ranjivim grupama	Minist arstvo unutra šnjih poslova-	II kvartal 2016. godin	Organizovana promocija Priručnika	Praktični priručnik za rad policije sa osjetljivim i marginalizovanim društvenim grupama je publikovan krajem prethodne godine. U saradnji sa Kabinetom direktora Uprave policije, predsjednik Savjeta za građansku kontrolu rada policije predstavio je publikaciju u Centru bezbjednosti Podgorica. Tokom prvog polugodišta 2016. godine navedeni Priručnik je distribuiran svim

	Uprava policije	e		nadležnim institucijama.
1.3.3. Redovno informisanje o broju lica (IRL / RL) kojima je odobreno stalno nastanjenje ili privremeni boravak	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Dva puta godišnje	Broj lica IRL/RL kojima je odobreno stalno nastanjenje ili privremeni boravak	U periodu od 7.11.2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 31.12.2016. godine, raseljena lica i interno raseljena lica su podnijela ukupno 14.243 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja riješeno je 13.614 zahtjeva, dok je po 629 zahtjeva postupak u toku. Razvrstano po kategorijama za prvu polovinu 2016. godine ova statistika izgleda na sljedeći način: <u>raseljena lica</u> U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 4.682 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, riješeno je 4.591 zahtjeva, dok je po 91 zahtjeva postupak u toku. <u>interno raseljena lica</u> U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 7.995 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja riješeno je 7.296 zahtjeva, dok je po 699 zahtjeva postupak u toku. <u>Privremeni boravak do tri godine - raseljena lica</u> U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 299 zahtjev za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 256 zahtjeva, dok je po 43 zahtjeva postupak u toku. <u>Privremeni boravak do tri godine - interno raseljena lica</u> U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 1.144 zahtjeva za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 470 zahtjeva, dok je po 674 zahtjeva postupak u toku. U toku druge polovine 2016. godine razvrstano po kategorijama ova statistika izgleda na sljedeći način: <u>raseljena lica</u> U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 4.696 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, riješeno je 4.622 zahtjeva,

				dok je po 74 zahtjeva postupak u toku. <u>interno raseljena lica</u> U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 8.104 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja riješeno je 7.554 zahtjeva, dok je po 550 zahtjeva postupak u toku. <u>Privremeni boravak do tri godine - raseljena lica</u> U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 299 zahtjev za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 296 zahtjeva, dok je po 3 zahtjeva postupak u toku. <u>Privremeni boravak do tri godine - interno raseljena lica</u> U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 1.144 zahtjeva za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 1.142 zahtjeva, dok je po 2 zahtjeva postupak u toku. REALIZACIJA: Mjera realizovana
1.3.4. Izrada analize rizika o potencijlnim žrtvama trgovine ljudima u kontestu izbjegličke krize i ilegalnih migracija	Minist arstvo unutra šnjih poslova- UP	II kvartal 2016. godine	Izrađena analiza rizika	Uprava policije je inicirala prema nadležnim institucijama i otpočela rad na izradi analize rizika o potencijlnim žrtvama trgovine ljudima u kontekstu izbjegličke krize i ilegalnih migracija. REALIZACIJA: Mjera je djelimično realizovana
<u>Operativni cilj 1.4. Jačanje proaktivnih postupaka identifikacije žrtava trgovine ljudima/djecom kroz proaktivni rad na terenu i saradnju sa drugim organima, naročito socijalnim službama</u>				
Aktivnost	Nosioc i aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.4.1. Sprovoditi akciju "Trafiking" u cilju	MUP - Uprava	Kontinuirano	Broj identifikovanih žrtava i	U prvoj polovini 2016. godine u sklopu akcije „Trafiking“ realizovane su tri istrage i to istraga: - „Herc“ u kojoj je lišeno slobode jedno lice zbog postojanja osnovane sumnje

suzbijanja svih oblika KD Trgovine ljudima i identifikacije žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima	policije	no	potencijalnih žrtava trgovine ljudima, broj podnešenih krivičnih prijava, izvještaji o sprovedenim aktivnostima	da je izvršilo KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. - „Diana“ u kojoj je lišeno slobode 6 lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršili KD iz čl. 401a Stvaranje kriminalne organizacije i KD iz čl. 405 stav 3, Nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi - „Mapa“ u kojoj je lišeno slobode 2 lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršili iz čl. 405 stav 3, Nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi. Tokom tog perioda kroz akciju „Trafiking“ na osnovu operativnog rada i postupanja na terenu inicirane su 3 istrage u kojima se u saradnji sa nadležnim tužilaštvom preduzimaju aktivnosti iz oblasti seksualne eksploatacije lica. U istom periodu okviru akcije „Prosjak“ izvršeno je ukupno 47 akcija u kojima je kontrolisano 98 lica koja su zatečena u prošnji, od kojih je bilo 7 djece. Obradom lica podnijeto je 10 zahtjeva za pokretanje prekršajog postupka. U toku druge polovine 2016. godine u sklopu akcije „Trafiking“ realizovan je predmet pod radnim nazivom „Glorija“. U predmetu u kojem su lišena slobode 3 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su u toku ljetnje turističke sezone na području primorskih opština vršili KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. Sprovedjenjem akcije „Prosjak“ u izvještajnom periodu ostvareni su sledeći rezultati: - ukupna broj izvedenih akcija: 60 - kontrolisanih lica 152 od čega je 70 djece - podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka 26 Napominjemo da se akcija „Trafiking“ sprovodi u kontinuitetu u svim opštinama na nivou CG. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitu
1.4.2.	Uprava	Konti	Broj izvršenih	Uprava za inspekcijske poslove - Inspekcija rada, u cilju suzbijanja nelegalnog

<i>Inspekcijski nadzor u oblasti rada, na suzbijanju nelegalnog rada i trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije</i>	<i>za inspekcije poslove</i>	<i>nirano</i>	<i>inspekcijskih kontrola, utvrđenih nepravilnosti i preduzetih mjera</i>	<i>rada i eventualne trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, u kontinuitetu vrši kontrole subjekata u realnom sektoru koji radno angažuju veliki broj lica za obavljanje svoje djelatnosti, a posebno u: turizmu i ugostiteljstvu, građevinarstvu, trgovini, saobraćaju i poljoprivredi.</i> <i>Pored redovnih aktivnosti, Inspekcija rada sprovodi pojačani inspekcijski nadzor za vrijeme ljetnje turističke sezone</i> <i>Pojačani inspekcijski nadzor u ljetnoj turističkoj sezoni započet je 01. juna 2016.godine i odvijaće se u kontinuitetu do 01.09.2016.godine. Rad na terenu se odvija svakodnevno i cjelodnevno sa povećanim brojem inspektora (osim domicilnih inspektora na Primorju borave i inspektori iz centralnog i sjevernog dijela Crne Gore). Efikasnijem suzbijanju rada "na crno" doprinosi i postupanje Inspekcije rada po inicijativama građana, sindikata, nevladinog sektora i zapošljenih, a kojih je u prvom polugodištu t.g. podnešeno 868 , dok je u drugom podnešeno 938 i to neposredno inspektorima rada u četrnaest kancelarija širom Crne Gore, kao i preko Call centra Uprave za inspekcijske poslove. Inicijativama se ukazuje na poslodavce koji imaju radnike u neformalnom radu, ili na druge nepravilnosti.</i> <i>Značajnom povećanju broja lica koji su iz rada "na crno" prevedeni u legalan rad doprinijela je i Vladina kampanja uključivanja građana u borbu protiv sive ekonomije "Budi odgovoran".</i> <i>U prvom polugodištu 2016. godine Inspekcija rada je izvršila ukupno 3.301 inspekcijski nadzor, utvrdila 1.233 nepravilnosti, donijela 618 ukazivanja i 33 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 794 novčane kazne prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 356.150,00€ i podnijela 6 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Efekti rada ove inspekcije evidentni su iz podatka da je 290 lica (68 stranaca i 222 crnogorskih državljana) zatečenih u radu „na crno“, nakon preduzetih mjera od strane Inspekcije rada, regulisalo radno-pravni status u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o strancima.</i> <i>U drugom polugodištu 2016. godine Inspekcija rada je izvršila ukupno 4.207 inspekcijskih nadzora, utvrdila 1.382 nepravilnosti, donijela 639 ukazivanja i 14 rješenja za otklanjanje nepravilnosti, izrekla 1.239 novčanih kazni prekršajnim nalogom na licu mjesta u ukupnom iznosu od 594.000,00€ i podnijela 1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Efekti rada ove inspekcije evidentni su iz podatka da je 1.687 lica (1.070 stranaca i 617</i>
--	-------------------------------------	----------------------	--	--

				crnogorskih državljana) zatečenih u radu „na crno“, nakon preduzetih mjera od strane Inspekcije rada, regulisalo radno-pravni status u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o strancima. Inspektori rada nijesu identifikovali ni jednu žrtvu eventualne trgovine ljudima kroz radnu eksploataciju, a svi inspektori su upoznati sa utvrđenim indikatorima za prepoznavanje žrtve. Inspekcija rada je ostvarila odličnu saradnju sa Upravom policije-Odsjekom za strance, pa se često organizuju zajednički inspekcijski nadzori sa inspektorima za strance na mjesečnom, a i nedjeljnom nivou, u svim opštinama Crne Gore. Inspektori rada, takođe, obavještavaju Upravu policije o strancima zatečenim prilikom kontrola, koji ne posjeduju odgovarajuću dokumentaciju za rad u Crnoj Gori, pa im se otkazuje boravak u našoj zemlji. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.4.3. Redovno informisanje o broju izdatih dozvola za privremeni boravak i rad	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Dva puta godišnje	Dostavljeni polugodišnji izvještaj i Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima	U izvještajnom periodu ukupno je izdato 7.148 dozvola za privremeni boravak i rad. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<u>Strateški cilj 2</u> Uspostavljanje multidisciplinarnog pristupa identifikaciji žrtavatrgovine ljudima <u>Operativni cilj 2.1.</u> Unapređivanje mehanizma saradnje na lokalnom, regionalnom i međunarodnom nivou				
Aktivnost	Nosioc i aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije

2.1.1. Učestvovanje u međunarodnim i regionalnim projektima usmjerenim na identifikaciju žrtava trgovine ljudima i suzbijanje svih oblika trgovine ljudima	Svi nosioci aktivnosti AP	Kontinuirano	Broj međunarodnih i regionalnih projekata	<i>U dijelu intenziviranja regionalne i međunarodne saradnje Rukovodilac vladine Kancelarije – Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima učestvovao je u radu značajnijih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena. On je predvodio crnogorsku delegaciju, u čijem su sastavu bili predstavnici policije, tužilaštva, Inspekcije rada i Ministarstva rada i socijalnog staranja, na trilateralnim sastancima koji su u cilju praćenja implementacije Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima potpisanim sa Albanijom i Kosovom, održani u Prištini, i Tirani .</i> <i>-Dva predstavnika MUP-a i dva predstavnika Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima uzeli su učešće u radu Regionalne radionice o implementaciji zakonodavstva EU u okviru poglavlja 24 u oblasti „Sprečavanja trgovine ljudima i krijumčarenja migranata“, koja je održana u Skoplju, 8-10. juna 2016.</i> <i>-U organizaciji Kancelarije Specijalnog predstavnika i koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima OEBS-a, Nacionalni koordinator je uzeo učešće na skupu koji je održan 16-17. juna u Vićenci, Italiji, a na kojem je pored sastanka nacionalnih koordinatora zemalja Zapadnog Balkana, predstavljen projekat “Trgovina ljudima duž migracionih ruta”, koji će biti realizovan u narednom dvogodišnjem periodu u kojem će učestvovati zemlje članice ove organizacije.</i> <i>Rukovodilac Kancelarije-Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu sastanka nacionalnih koordinatora zemalja potpisnica Konvencije SE za borbu protiv trgovine ljudima, održanom u Strazburu, 21-22. juna 2016. godine na kojem je razmotran predlog projekta o transnacionalnoj saradnji u pogledu identifikacije, upućivanja i pomoći žrtava trgovine ljudima. Ideja za pokretanje ovog projekta potekla je od Savjeta Evrope i Međunarodnog Centra za razvoj migracione politike (ICMPD). Ciljevi predloženog projekta su da se omogući identifikacija, upućivanje, bezbjedan povratak, reintegracija i dugoročna podrška trafikovanih lica, naročito kod ugroženih grupa i to putem:</i> <i>- implementacije i daljeg razvoja transnacionalnih referalnih mehanizama (TRM), i</i> <i>-jačanja kapaciteta zemalja učesnica u cilju efikasne transnacionalne saradnje i razmjene informacija nadležnih organa, uključujući organizacije civilnog društva i predstavnike iz privatnog sektora.</i>
---	---------------------------	--------------	---	--

			- Rukovodilac Kancelarije/ Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima Zoran Ulama je u Skoplju, 27 i 28. oktobra 2016.godine zajedno sa nacionalnim koordinatorima Albanije, BiH, Makedonije i Srbije podržao regionalnu Deklaraciju nacionalnih koordinatora sa Zapadnog Balkana, kojom koordinatori PREDLAŽU "da se naročita pažnja posveti sljedećem: Identifikacija i zaštita žrtava i potencijalnih žrtava trafikinga putem: • Ažuriranje i usklađivanje procedura i protokola u cilju unapređenja identifikacije žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima među migrantima i izbjeglicama, uključujući tu maloljetnike bez pratnje; • Česte i redovne prilike za jačanje kapaciteta aktera iz prvih borbenih linija u cilju povećanja efikasnosti prilikom identifikacije, upućivanja i zaštite žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima; • Uključivanje novih aktera u okviru već postojećih nacionalnih referalnih sistema. Sprečavanje trgovine ljudima putem: • Pokretanje regionalnih aktivnosti sa ciljem podizanja svijesti i promovisanja samo-identifikacije od strane žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima; • Omogućavanja održavanja ciljanih aktivnosti na podizanju svijesti duž migracione rute preko Zapadnog Balkana. Odgovor krivičnog pravosuđa na trgovinu ljudima putem: • Ažuriranje postojećih zakonskih okvira u cilju obezbjeđenja efikasne razmjene informacija između organa za sprovođenje zakona u regionu. • Promovisanje i uspostavljanje zajedničkih istražnih timova i pružanje inoviranih obuka u cilju jačanja kapaciteta duž migracionih ruta preko Balkana. • Jačanje što sistematičnije upotrebe finansijskih istraga u cilju praćenja, zamrzavanja, zaplene i oduzimanja sredstava od trafikanata koja su stečena na nezakonit način sa ciljem obeštećenja žrtava i vođenja daljih finansijskih istraga. Partnerstvo putem: • Promovisanje postojećih anti-trafiking mreža i, ukoliko je izvodljivo, sklapanje novih partnerstava sa civilnim sektorom i međunarodnim organizacijama kao dodatnog nastojanja u borbi protiv trafikinga i
--	--	--	---

				<i>migracija na području Zapadnog Balkana.</i> <i>Rukovodilac vladine Kancelarije/nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima Zoran Ulama predvodio je crnogorsku delegaciju na konferenciji koja je održana 07 i 08 septembra u Berlinu, na temu „Sprečavanje trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije u lancima snabdijevanja“.</i> <i>Konferencija je organizovana sa ciljem razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv trgovine ljudima u cilju radne eksploatacije, razvijanja i usvajanja adekvatnih mjera za prevenciju i borbu protiv ovog oblika modernog ropstva.</i> <i>Konferencija je održana u organizaciji Kancelarije Specijalnog predstavnika OEBS-a i Koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i predstavnika Vlade Njemačke za sprečavanje trgovine ljudima, a okupila je nacionalne koordinate za borbu protiv trgovine ljudima iz zemalja članica OEBS-a, predstavnike državnih institucija nadležnih za borbu protiv trgovine ljudima, radne inspektore kao i predstavnike privatnog sektora, međunarodnih i nevladinih organizacija iz regiona.</i> - REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
--	--	--	--	---

III POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA

Strateški cilj 1 **Ojačati kapacitete svih pružaoca usluga na polju pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima**

Operativni cilj 1.1. Osigurati kontinuitet rada Skloništa za djecu i odrasle žrtve trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski	Pokazatelji	Stepen realizacije

		okvir	uspjeha	
1.1.1. Obezbijediti sredstva za sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima u Skloništu	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Obezbijedeno nesmetano funkcionisanje Sklonista	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu obezbjeđuje sredstva za sprovođenje programa podrške žrtvama trgovine ljudima. Tokom 2016. godine na finansiranje rashoda skloništa utrošeno je oko 28 000,00 e. Uz kompletnu podršku u adaptiranju i opremanju prostora od strane turske agencije "TIKA" Crnogorski ženski lobi dobio je sopstveni prostor namijenjem reintegraciji žrtava trafikinga i ostalih oblika nasilja kroz projekat "Centar za obuku i stručno osposobljavanje". Kursevi koji će biti izvođeni u tom prostoru u saradnji sa licenciranim preduzetnicima su : ➤ Kurs za frizerke i pomoćne radnice ➤ Kurs za osnovnu njegu lica, manikir, pedikir ➤ Kurs za šivenje i pomoćne radnice ➤ Informatički kurs za osnove rada na kompjuterima Tokom decembra mjeseca 2016. godine 2 polaznice populacije RE već su upisane na kurs za osnovnu njegu lica, manikir, pedikir u saradnji sa salonom ljepote "Zoran", a uz finansijsku podršku CARE Fondacije. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Organizovati obuku za predstavnike NVO o dobijanju licenci stručnih radnika zapošljenih u skloništu i na SOS telefonu	Zavod za dječju i socijalnu zaštitu	III kvart 2016. godine	Organizovana obuka/br o polaznika	Kroz projekat "Nastavak reforme sistema socijalne i dječje zaštite", koji sprovodi Ministarstvo rada i socijalnog staranja, uz tehničku podršku UNDP-a, realizuje se i aktivnosti koja se odnosi na izradu Priručnika o pružanju usluga socijalne zaštite od strane izabраних međunarodnih eksperata. Ovaj priručnik će se koristiti prilikom polaganja stručnog ispita za stručne radnike i pružaoce usluga u socijalnoj i dječjoj zaštiti. Uspješno završen 5-mjesečni program obuke i međunarodnog licenciranja kvaliteta i menadžmenta rada Crnogorskog ženskog lobija, dobijanje međunarodnog sertifikata ISO 9001:2015 od vodeće međunarodne grupe za ovaj program SGS. Na međunarodnom nivou CŽL- je dobio sertifikat br.CH16/1353 I licencu za programe : ➤ Pružanje usluga skloništa za žrtve trgovine ljudima ➤ SOS linija za žrtve trgovine ljudima

				➤ <i>Socijalno-ekonomska inkluzija ranjivih grupa</i> ➤ <i>Redovna dežurstva u vrijeme boravka štićenica, dežurstva na SOS liniji za antitrafiking, kao i izvještaji Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima i ostalim relevantnim subjektima koji rade na suzbijanju trgovine ljudima.</i> REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.3. Organizovati obuku o načinima sprovođenja reintegracionih programa	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I kvartal 2016.	Organizovana obuka/broj polaznika	Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa NVO „Crnogorski ženski lobi“ organizovala radionicu na temu: „Reintegracioni programi za žrtve trgovine ljudima u Crnoj Gori“, 30. juna u Podgorici. Učešće u radu radionice su uzela su 2 predstavnika Uprave policije, 1 predstavnik Ministarstva zdravlja, 3 predstavnika Ministarstva prosvjete, 1 predstavnik Sekretarijata za socijalno staranje, 1 predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore i 1 predstavnik Centra za socijalni rad.
Operativni cilj 1.2. Unaprijediti multidisciplinarnu saradnju relevantnih aktera uključenih u process pomoći zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
1.2.1. Organizovati na lokalnom nivou sastanke/susrete predstavnika policije, zaposlenih u zdravstvenim službama i centrima za socijalni rad, organizacijama civilnog društva	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, MUP-Uprava policije, Ministarstvo zdravlja, GSV-Kancelarija	Po potrebi	Broj organizovanih sastanaka	Tokom 1. polugodišta 2016. godine organizovana su 2 sastanka predstavnika institucija na lokalnom nivou koji su bili uključeni u rješavanju slučajeva bivših štićenica vladinog Skloništa za žrtve trgovine ljudima. U periodu oktobar-novembar 2016 organizovana su 4 okrugla stola za 62 predstavnika institucija nadležnih za sprovođenje Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima na lokalnom nivou (10 iz policije, 17 iz obrazovnog sistema, 15 zdravstvenih radnika, 11 sl.centara za socijalni rad, 9 predstavnika sudstva), a koji su organizovani sa ciljem unaprijeđenja znanja lokalnih predstavnika institucija/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa mehanizmima identifikacije, krivičnog gonjenja, sa posebnim fokusom na

	za borbu protiv trgovine ljudima			pružanju pomoći i zaštite žrtavama trgovine ljudima. Okrugli stolovi su organizovani u saradnji Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, MRSS, MUP/UP, MZ, Min.prosvjete, Vrhovnim sudom, VDT, NVO CŽL uz podršku Misije OEBS-a, gdje su kao predavači učešće uzeli članovi Koordinacionog tijela/ predstavnici prethodno pomenutih institucija REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu/po potrebi
1.2.2. Izrada i štampanje Adresara institucija/organizacija uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	III kvartal 2016. godine	Tiraž odštamp anog Adresara	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima izradila je Adresar institucija /organizacija uključenih u proces pomoći, zaštite i reintegracije žrtava trgovine ljudima. Adresar je objavljen na web stranici GSV- Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima WWW.ANTITRAFFICKING .GOV.ME REALIZACIJA: Mjera realizovana

Strateški cilj 2. Unaprijediti kvalitet, raznovrsnost, adekvatnost i dostupnost usluga zaštite i podrške žrtvama trgovine ljudima

Operativni cilj 2.1. Obezbijediti dugoročne programe zaštite i reintegracije

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrem enski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
2.1.1. Voditi evidenciju o broju i vrsti pružene psihosocijalne i medicinske pomoći za svaku potencijalnu i žrtvu trgovine ljudima	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Kontinuirano	Broj i vrsta pružene psiho-socijalne i medicinske pomoći	Zavod za Hitnu medicinsku pomoć, Klinički centar Crne Gore (Urgentni centar i Institut za bolesti djece) i Dom zdravlja Podgorica izvještavaju Ministarstvo zdravlja na kvartalnom nivou o broju i vrsti pružene medicinske pomoći za svaku potencijalnu i žrtvu trgovine ljudima. Koordinacioni tim za praćenje implementacije Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima, u dijelu praćenja rada sa maloljetnim štićenicama koje su u ranijem periodu boravile u Skloništu za žrtve trgovine ljudima, 25.03.2016. privremeno je smjestio na osnovu mišljenja i zamolnice Centra za socijalni rad, a u skladu sa najboljim

			<i>interesom djeteta, jednu bivšu štičenicu u cilju podrške njenom reintegracionom procesu. Stručni radnici Centra za socijalni rad izradili su i predali osoblju Skloništa individualni plan rada, koji je podrazumijevao rad sa psihologom, pedagogom, socijalnim radnikom, a sačinjen je i plan sprovođenja edukativnih radionica, radno- okupacione terapije, vaspitnog tertmana i savjetodavnog rada.</i> <i>U II polovini 2016. godine za dvije štičenice Skloništa za žrtve trgovine ljudima je ukazana:</i> <i>• primarna pomoć u Skloništu (smještaj, hrana, odjeća i obuća)</i> <i>• Socijalna podrška – određene voditeljke slučaja od strane nadležnih centara za socijalni rad;</i> <i>• Pravni savjeti-pravnice CŽL-a i aktivistkinje Skloništa;</i> <i>• Edukativno-informativne radionice o problemu porodičnog nasilja, trafikingu, rane udaje i ugovorenog braka, značaju obrazovanja, prevencija i posljedice bolesti zavisnosti ;</i> <i>• radno okupaciona terapija (izrada nakita-bižuterije ,izrada i bojenje manjih i ukrasnih prdmeta od gline , izrada slika bojanjem (vodene, tempere , masne , drvene bojice) i kolaž papirom;</i> <i>• Informacije o reproduktivnom zdravlju;</i> <i>• radionice na temu radne eksploatacije ukazujući na preventivne i posljedične mjere koje mogu nastati kod prosjačenja posebno djece;</i> <i>• neformalno opismenjavanje.</i> <i>U jednom slučaju žrtvi je odobren staralac po hitnom postupku. Takođe u jednom slučaju potencijalna žrtva je smještena u dječiji Dom “Mladost” u Bijeloj.</i> REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
Operativni cilj 2.2. Obezbijediti dostupnost informacija o mogućnostima izdavanja privremene dozvole boravka za strana lica– žrtvetrgovine ljudima			

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
2.2.1. Voditi evidenciju u pogledu podataka o broju odobrenih privremenih boravaka za žrtve trgovine ljudima	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Kontinuirano	Broj izdatih privremenih dozvola za boravak žrtava trgovine ljudima	U toku 2016 godine nije bilo zahtjeva za odobravanje privremenog boravka za žrtve trgovine ljudima
<u>Operativni cilj 2.3.</u> Omogućiti nastavak školovanja žrtvama trgovine ljudima (naročito djece)				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
2.3.1. Obezbjediti nastavak školovanja za žrtve trgovine ljudima i vršiti monitoring uključenosti u cilju sprečavanja ispadanja iz sistema	Ministarstvo prosvjete	Kontinuirano	Broj uključenih žrtava trgovine ljudima	Shodno potpisanom Sporazumu o međusobnoj saradnji Ministarstvo prosvjete se obavezalo da će obezbjeđivati brzo i efikasno uključivanje djece, potencijalnih žrtava, odnosno žrtava trgovine ljudima, u vaspitno-obrazovni sistem na teritoriji Crne Gore. U izvještajnom periodu nije bilo potencijalnih žrtava odnosno žrtava trgovine ljudima za koje je bilo potrebno obezbjeđiti podršku za nastavak školovanja. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu/po potrebi
<u>Operativni cilj 2.5.</u> Povećati nivo dostupnosti usluga zaštite i podrške žrtvama trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije

		okvir		
2.5.1. Izdavanje inoviranog Informatora Vrhovnog suda za žrtve trgovine ljudima	Vrhovni sud Crne Gore	III kvartal 2016.g odine	Izrađen i distribuiran Informator	Vrhovni sud Crne Gore, je u okviru svojih nadležnosti orjentisan na zaštitu prava žrtava/svjedoka, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o zaštiti svjedoka. U svim crnogorskim sudovima nadležnim za postupanje u predmetima trgovine ljudima formirane su Službe za podršku oštećenima/svjedocima. U fokusu budućih aktivnosti, Vrhovni sud je izradio inovirani iinformator za žrtve trgovine ljudima, a planirana je njegova distribucija i organizovanje obuka sa ciljem osnaživanja stručnih kapaciteta zaposlenih u Službama za podršku. REALIZACIJA: Mjera djelimično realizovana
Operativni cilj 2.6. Obezbijediti adekvatnu podršku djeci žrtvama i potencijalnim žrtavama trgovine ljudima poštujući njihov najbolji interes u skladu sa domaćim i međunarodnim standardima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelji uspjeha	Stepen realizacije
2.6.1. Obezbijediti privremeno starateljstvo po hitnom postupku u situacijama koje to zahtjevaju, za djecu državljanke Crne Gore, ali i za djecu strane državljanke	Ministarstvo rada i socijalnog staranja- Centar za socijalni rad	Po potrebi	Broj djece kojima je obezbijeđeno starateljstvo po hitnom postupku	U toku 2016. godine Rješenjem Centra za socijalni rad postavljen je jedan staraoc za poseban slučaj. REALIZACIJA: Mjera realizovana

IV EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE I KAŽNJAVANJE

Strateški cilj 1. Efikasno krivično gonjenje

Operativni ciljevi 1.1. Unapređenje postojećeg sistema prikupljanja, praćenja, analize i izvještavanja o predmetima trgovine ljudima

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Pokazatelj uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. Analiza statističkih podataka (broj predmeta u radu, broj optužnica, obustavljenih krivičnih postupaka, donijetih presuda, vrsta i visina krivičnih sankcija za KD Trgovine ljudima i drugih srodnih krivičnih djela, broj sprovedenih finansijskih istraga, vrsta i iznos oduzete imovinske koristi, privremeno ili trajno oduzete imovine)	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, MUP-Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo, Vrhovni sud	Polugodišnje	Broj izrađenih analiza	Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo i Vrhovni sud kvartalno dostavljaju izvještaje Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima sa detaljnim podacima o podnijetim krivičnim prijavama, podignutim optužnicama i izrečenim presudama, na osnovu kojih se vrši analiza statističkih podataka u odnosu na KD Trgovina ljudima. Statistike su dostupne na sajtu www.antitraficking.gov.me. Prema podacima Uprave policije, u prvom polugodistu 2016. godine realizovan je predmet pod radnim nazivom „Herc“ u kojem je lišeno slobode jedno lice zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršilo KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. U radu su tri predmeta u kojima se u saradnji sa nadležnim tužilaštvom preuzimaju aktivnosti u pravcu dokazivanja izvršenja KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. Istovremeno nije bilo podnešenih krivičnih prijava, niti podignutih optužnica za KD Trgovina ljudima. Sudovi nijesu imali u radu predmete za krivična djela trgovina ljudima iz člana 444 KZ CG i Trgovina djecom radi usvojenja iz člana 445 KZ CG. U drugoj polovini 2016. godine u sklopu akcije „Trafiking“ realizovan je predmet pod radnim nazivom „Glorija“. U predmetu u kojem su lišena slobode 3 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su u toku ljetnje turističke sezone na području primorskih opština vršili KD Posredovanje u

				vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. Sprovedjenjem akcije „Prosjak“ u izvještajnom periodu ostvareni su sledeći rezultati: - ukupna broj izvedenih akcija: 60 - kontrolisanih lica 152 od čega je 70 djece - podnijeti zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka 26 Napominjemo da se akcija „Trafiking“ sprovodi u kontinuitetu u svim opštinama na nivou CG. Tokom izvještajnog perioda nije bilo podnešenih krivičnih prijava, niti podignutih optužnica za KD Trgovina ljudima. U izvještajnom periodu, sudovi nijesu imali u radu predmete za krivična djela trgovina ljudima iz člana 444 KZ CG i Trgovina djecom radi usvojenja iz člana 445 KZ CG . REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Izvještavanje javnosti o podignutim optužnicama za KD Trgovina ljudima i drugih srodnih krivičnih djela	Vrhovno državno tužilaštvo, GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj podignutih optužnica za KD Trgovina ljudima koje su objavljene na web stranici Državnog tužilaštva	Na portalu Tužilaštva www.tuzilastvoscg.me objavljuju se potvrđene anonimizirane optužnice za KD Trgovina ljudima i drugih srodnih krivičnih djela. U izvještajnom periodu nije bilo potvrđenih optužnica za KD Trgovina ljudima. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.3. Izvještavanje javnosti o presudama za KD Trgovina ljudima i drugih	Vrhovni sud, GSV - Kancelarija za borbu	Kontinuirano	Broj pravosnažnih presuda o	Na web stranicama nadležnih sudova, zainteresovana javnost može pronaći anonimizirane pravosnažne presude za krivična djela trgovine ljudima, uz mogućnost lake i detaljne pretrage.

<i>srodnih krivičnih djela</i>	<i>protiv trgovine ljudima</i>		<i>trgovini ljudima koje su objavljene na web stranici Viših sudova u Podgorici i Bijelom Polju: www.sudovi.me</i>	REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<i>1.1.4. Pratiti zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i sprovoditi harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva</i>	<i>Ministarstvo pravde, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Učestvovali su u radnim tijelima zaduženim za pregovarački proces</i>	<i>U sklopu obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je u odnosu na Crnu Goru stupio na snagu 1. Maja 2010. godine, proizilazi i stalno usaglašavanje zakonodavstva sa odredbama EU. Glava VII Sporazuma posvećena je saradnji u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti, gdje se trgovina ljudima posebno prati u okviru poglavlja 24. Predstavnici resornih ministarstava kontinuirano prate zakonodavstvo EU iz oblasti trgovine ljudima i u skladu sa njim pokreću inicijative za harmonizacijom nacionalnog zakonodavstva.</i> REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<i>1.1.5. Inicirati dopunu čl. 210 KZ za organizovano vršenje prostitucije od strane više lica radi sticanja profita</i>	<i>Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine</i>	<i>Do kraja 2016.</i>	<i>Upućena inicijativa</i>	<i>U izvještavanom periodu obrazovana je Radna grupa za rad na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika, Radna grupa je razmotrila izmjenu i dopunu člana 210 u oblasti povećanja kazne za učinioce ovog krivičnog djela kao i preciznije definisanje samog pojma prostitucije.</i> REALIZACIJA: Mjera realizovana

	<i>ljudima</i>			
--	----------------	--	--	--

V MEĐUNARODNA SARADNJA

Strateški cilj 1. Praćenje primjene međunarodnih standarda, unapređenje regionalne i međunarodne saradnje i neposrednih kontakata između policijskih i pravosudnih organa država u regionu i šire u cilju efikasnijeg suzbijanja trgovine ljudima

Operativni cilj 1.1. Pratiti implementaciju obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u međunarodnim tijelima i međunarodnim

Dokumenatima

Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikator uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. <i>Pratiti implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Protokola o trgovini ljudima</i>	<i>Ministarstvo pravde, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava</i>	<i>Kontinuirano</i>	<i>Izveštaji o aktivnostima preuzetih u cilju realizacije odredaba iz Konvencije</i>	<i>Nadležni organi u kontinuitetu prate implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o transnacionalnom organizovanom kriminalu i Protokola o trgovini ljudima i usaglašenost nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa istom. U organizaciji UNODC-ja 6-7. juna, u Beču je održan II Međuvladin sastanak posvećen pronalaženju adekvantog i efikasnog mehanizma za praćenje implementacije UNTOC Konvencije (Konvencija UN za borbu protiv organizovanog kriminala) i pratećih Protokola, na kojem je učešće u radu uzeo Nacionalni koordinator/Rukovodilac Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima.</i> <i>U organizaciji UNTOC-a 17. i 18. oktobra u Beču održano je 8. Zasjedanje konferencije zemalja članica UN Konvencije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala na kojoj su se razmatrala pitanja borbe protiv trgovine ljudima, krijumčarenja migrantima i zloupotrebe oružja. Učešće u radu predmetne Konferencije uzeli su Rukovodilac kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima, kao i predstavnici Ministarstva vanjskih poslova sa mandatom u Beču.</i>

				REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.2. Pratiti implementaciju Konvencije Savjeta Evrope za borbu protiv trgovine ljudima i izvijestiti GRETA ekspertske tim u skladu sa preuzetim obavezama	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Vrhovno državno tužilaštvo, Vrhovni sud, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo pravde, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo	Kontinuirano	Izveštaj o preduzetim aktivnostima u cilju implementacije Konvencije	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je pripremila i početkom juna 2016, godine dostavila ekspertskom tijelu Savjeta Evrope GRETA komentare na Nacrt izveštaja koji je pripremljen za Crnu Goru o stepenu implementacije Konvencije SE. Rukovodilac Kancelarije-Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima uzeo je učešće u radu sastanka nacionalnih koordinatora o jačanju nacionalne koordinacije i međunarodne saradnje u borbi protiv trgovine ljudima, kojeg je organizovao Savjet Evrope (u Strazburu, 21-22. jun 2016. godine). Na sastanku je razmatran način na koji države članice ispunjavaju svoje obaveze iz člana 29 i 35 Konvencije SE u borbi protiv trgovine ljudima, različiti pristupi država u pogledu koordinacije i posljedice svega ovoga na politička dešavanja i implementaciju. Komiteta članica Konvencije Savjeta Evrope 04. novembra objavio je II GRETA izveštaj za Crnu Goru. U izveštaju su pohvaljeni naporu koje država preduzima na planu borbe protiv trgovine ljudima i date preporuke u cilju unapređenje implementacije odredbi Konvencije Savjeta Evrope. Preporuke je neophodno implementirati do oktobra mjeseca 2017. godine. Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. decembra 2016 godine usvojila predmetni izveštaj i zadužila nadležne institucije da u predviđenom roku implementiraju predmetne preporuke i o tome izvijeste Kancelariju za borbu protiv trgovine ljudima. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu

	prosvjete, Ombudsm an			
1.1.3. Pratiti implementaciju Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, Opcionog protokola Konvencije o pravima djeteta koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju	Ministarstv o rada i socijalnog staranja, Savjet za prava djeteta, Ministarstvo pravde, Ministarstv o unutrašnjih poslova, Ombudsm an	Kontin uirano	Izvešta ji o aktivnost ima preduz etih u cilju realizac ije odreda ba iz Konven cije	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda kontinuirano prati stepen realizacije relevantnih međunarodnih ugovora koji se odnose na poštovanje i zaštitu prava djeteta. Zaštitnik je u procesu sačinjavanja Izveštaja o poštovanju preporuka UN Komiteta za prava djeteta. U sačinjavanje ovog izveštaja uključena su i djeca iz Mreže Zlatnih savjetnika Ombudsmana. U toku je izmjena Krivičnog zakonika gdje će biti definisano krivično djelo dječje pornografije, koje će biti u skladu sa Opcionim protokolom Konvencije o pravima djeteta, koji se odnosi na prodaju djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju. Komitetu UN, 2016. godine dostavljen je 4-godišnji izvještaj o implementaciji. Dostavljen je krajem 2016. godine II i III periodični izvještaj CG o primjeni Konvencije o pravima djeteta za period 2010-2015. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je koordiniralo izradom Izveštaja. U izradi izveštaja učestvovali su državni organi, kao i organizacije civilnog društva koja se bavi zaštitom prava deteta: Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo kulture, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima i NVO Centar za prava djeteta. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.4. Pratiti implementaciju Konvencije Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualne eksploatacije i seksualnog zlostavljanja	Ministarstv o rada i socijalnog staranja, Ministarstv o unutrašnjih poslova,	Kontin uirano	Izvešta ji o aktivno stima preuzet ih u cilju realizac	Crna Gora je potpisala Konvenciju o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarot Konvenciju) 18.06.2009. godine, ratifikovala 25.11.2010. godine, a datum stupanja na snagu je 01.03.2011. godine. Predstavnic a Ministarstva rada i socijalnog staranja učestvovala je na zasijedanju Lanzarot komiteta, u periodu od 14.-17.06.2016.godine u Strazburu.

	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, Ombudsm an		ije odreda ba iz Konven cije	REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<u>Operativni cilj 2.1.</u> Jačanje regionalne i međunarodne saradnje				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vrem enski okvir	Indikat ori uspjeh a	Stepen realizacije
2.1.2. Aktivno učešće predstavnika nadležnih državnih organa i organizacija civilnog društva na regionalnim i međunarodnim seminarima, konferencijama i sl.	GSV-Kancelarij a za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarst vo vanjskih poslova i evropskih integracija , Ministarst vo pravde, Ministarst vo unutrašnji	Konti nuira no	Izvjesta ji o rezultati ma učešća na semina rima, konfere ncijama , koji tretiraju ovu oblast	U dijelu intenziviranja regionalne i međunarodne saradnje Rukovodilac vladine Kancelarije – Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima učestvovao je u radu sledećih međunarodnih skupova sa ciljem predstavljanja državne politike borbe protiv trgovine ljudima, razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv ovog fenomena: - OEBS-ove 16. Alijanse za borbu protiv trgovine ljudima- Konferencije na visokom nivou pod nazivom “Borba protiv trgovine ljudima u svrhu prinudnog kriminaliteta”(11-12. april 2016. godine) - II Međuvladinom sastanku posvećenom pronalaženju adekvantog i efikasnog mehanizma za praćenje implementacije UNTOC Konvencije (Konvencija UN za borbu protiv organizovanog kriminala) i pratećih Protokola, U organizaciji UNODC-ja, koji je održan 6-7.juna u Beču - na skupu koji je održan u organizaciji Kancelarije Specijalnog predstavnika I koordinatora za borbu protiv trgovien ljudima OEBS-a 16-17. juna u Vićenci, Italiji, a na kojem je pored sastanka nacionalnih kooridnatora zemalja Zapadnog balkana, predstavljen projekat “Trgovina ljudima duž migracionih ruta”, koji ce biti realizovan u

	h poslova, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Vrhovno državno tužilaštvo, Vrhovni sud		narednom dvogodišnjem periodu u kojem će učestvovati zemlje članice ove organizacije. - Sastanku nacionalnih koordinatora o jačanju nacionalne koordinacije i međunarodne saradnje u borbi protiv trgovine ljudima, koji je u organizaciji Eavjeta Evrope održan u Strazburu (21-22. jun 2016. godine); - Rukovodilac Kancelarije- Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je predvodio crnogorsku delegaciju u čijem su sastavu bili predstavnici policije, tužilaštva, inspekcije rada, ministarstva rada i socijalnog staranja na trilateralnom sastanku koji je u cilju praćenja implementacije Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima koji su potpisani sa Albanijom i Kosovom održan u Prištini, Kosovo (13-14 juna), kao i na skupu koji je održan u Tirani (6-7. jula) na kojem je izrađen nacrt obrazaca za razmjenu podataka o slučajevima. Ovi protokoli imaju za cilj jačanje saradnje u borbi protiv trgovine ljudima i poboljšanoj identifikaciji, prijavljivanju, upućivanju i dobrovoljnom povratku žrtava/potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Pored navedenog, dva predstavnika MUP-a i dva predstavnika Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima uzeli su učešće u radu Regionalne radionice o implementaciji zakonodavstva EU u okviru poglavlja 24 u oblasti „sprečavanja trgovine ljudima i krijumčarenja migranata“, koja je održana u Skoplju, 8-10. juna 2016. Predstavnik Tužilaštva učestvovao je na skupu održanom 21-23.juna 2016.godine u Budimpešti, u organizaciji CEPOL-a na temu “Zajednički istražni timovi (JIT)” . U organizaciji UNTOC-a 17. i 18. Oktobra u Beču održano je 8. Zasjedanje Konferencije zemalja članica UN Konvencije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala na kojoj su se razmatrala pitanja borbe protiv trgovine ljudima, krijumčarenja migrantima i zloupotrebe oružja. Učešće u radu predmetne Konferencije uzeli su Rukovodilac kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima kao i predstavnicii Ministarstva vanjskih poslova sa mandatom u Beču.
--	--	--	---

				- Rukovodilac Kancelarije/Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima Zoran Ulama je u Skoplju, 27 i 28. oktobra 2016.godine zajedno sa nacionalnim koordinatorima Albanije, BiH, Makedonije i Srbije podržao regionalnu Deklaraciju nacionalnih koordinatora sa Zapadnog Balkana, kojom koordinatori PREDLAŽU "da se naročita pažnja posveti sljedećem: Identifikacija i zaštita žrtava i potencijalnih žrtava trafikinga putem: • Ažuriranje i usklađivanje procedura i protokola u cilju unapređenja identifikacije žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima među migrantima i izbjeglicama, uključujući tu maloljetnike bez pratnje; • Česte i redovne prilike za jačanje kapaciteta aktera iz prvih borbenih linija u cilju povećanja efikasnosti prilikom identifikacije, upućivanja i zaštite žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima; • Uključivanje novih aktera u okviru već postojećih nacionalnih referalnih sistema. Sprečavanje trgovine ljudima putem: • Pokretanje regionalnih aktivnosti sa ciljem podizanja svijesti i promovisanja samo-identifikacije od strane žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima; • Omogućavanja održavanja ciljanih aktivnosti na podizanju svijesti duž migracione rute preko Zapadnog Balkana. Odgovor krivičnog pravosuđa na trgovinu ljudima putem: • Ažuriranje postojećih zakonskih okvira u cilju obezbjeđenja efikasne razmjene informacija između organa za sprovođenje zakona u regionu. • Promovisanje i uspostavljanje zajedničkih istražnih timova i pružanje inoviranih obuka u cilju jačanja kapaciteta duž migracionih ruta preko Balkana. • Jačanje što sistematičnije upotrebe finansijskih istraga u cilju praćenja, zamrzavanja, zaplene i oduzimanja sredstava od trafikanata koja su stečena na nezakonit način sa ciljem obeštećenja žrtava i vođenja daljih finansijskih istraga. Partnerstvo putem: • Promovisanje postojećih anti-trafiking mreža i, ukoliko je izvodljivo, sklapanje novih partnerstava sa civilnim sektorom i međunarodnim
--	--	--	--	---

				organizacijama kao dodatnog nastojanja u borbi protiv trafikinga i migracija na području Zapadnog Balkana. Rukovodilac vladine Kancelarije/nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima Zoran Ulama predvodio je crnogorsku delegaciju na konferenciji koja je održana 07 – 08. septembra u Berlinu, na temu „Sprečavanje trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije u lancima snabdijevanja“. Konferencija je organizovana sa ciljem razmjene iskustava i primjera dobre prakse u borbi protiv trgovine ljudima u cilju radne eksploatacije, razvijanja i usvajanja adekvatnih mjera za prevenciju i borbu protiv ovog oblika modernog ropstva. - Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima i Misija OEBS-a u Crnoj Gori, organizovali su u Budvi 1-2. novembra III regionalni sastanak delegacija Crne Gore, Albanije i Kosova sa ciljem definisanja i usvajanja Standardnih operativnih procedura za prekogranične slučajeve trgovine ljudima, sa posebnim fokusom na zaštitu žrtava trgovine ljudima. Kao nastavak navedenog nacionalno koordinatori Crne Gore, Albanije i Kosova 19. decembra u Tirani potpisali su Deklaraciju o primjeni standardnih operativnih procedura u cilju identifikacije, upućivanja, dobrovoljnog povratka i zaštite žrtava trgovine ljudima. Operativne procedure će se primjenjivati u prekograničnim slučajevima trgovine ljudima, a na osnovu Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima koje su na bilateralnim osnovama potpisali Albanija, Crna Gora i Kosovo. Pored toga predstavnici tužilaštva uzeli su učešće u radu sljedećih regionalnih i međunarodnih skupova: - 29.-30. septembra. 2016. godine “Podizanje svijesti o sistemu zaštite svjedoka u Crnoj Gori u okviru pravosudne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije” – NI-CO -14.-18. novembra 2016. u Podgorici “Unapređenje znanja u oblasti međunarodne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala, sa fokusom na finansijske istrage” – TAIEX u saradnji sa MUP CG
--	--	--	--	--

				-16.-18. novembra 2016 u .Beogradu “Jačanje kapaciteta za vođenje zajedničkih istraga i krivično gonjenje u pravcu presijecanja nezakonitih finansijskih tokova koji potiču od krijumčarenja migranata” –Kancelarija UN za drogu i kriminal UNODC - specijalni tužilac REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
2.1.3. Pratiti aktivnosti koje se odnose na realizaciju potpisanih bilateralnih Protokola o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj i vrsta realizovanih aktivnosti	Rukovodilac vladine Kancelarije – Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je predvodio crnogorsku delegaciju (u čijem su sastavu bili predstavnici policije, tužilaštva, inspekcije rada, Ministarstva rada i socijalnog staranja) na trilateralnim sastancima, koji su u cilju praćenja implementacije Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima potpisanim sa Albanijom i Kosovom održani u Prištini, (13-14. juna) i Tirani (6-7. jula). Na sastanku održanom u Tirani (6-7. jula) je izrađen nacrt obrazaca za razmjenu podataka o slučajevima trgovine ljudima. Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima i Misija OEBS-a u Crnoj Gori, organizovali su u Budvi 1-2. novembra III regionalni sastanak delegacija Crne Gore, Albanije i Kosova sa ciljem definisanja i usvajanja Standardnih operativnih procedura za prekogranične slučajeve trgovine ljudima, sa posebnim fokusom na zaštitu žrtava trgovine ljudima. Kao nastavak navedenog nacionalno koordinatori Crne Gore, Albanije i Kosova 19. decembra u Tirani potpisali su Deklaraciju o primjeni standardnih operativnih procedura u cilju identifikacije, upućivanja, dobrovoljnog povratka i zaštite žrtava trgovine ljudima. Operativne procedure će se primjenjivati u prekograničnim slučajevima trgovine ljudima, a na osnovu Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima koje su na bilateralnim osnovama potpisali Albanija, Crna Gora i Kosovo. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
<u>Operativni cilj 2.2. Stvaranje uslova za uspostavljanje zajedničkih istražnih timova sa ciljem sprovođenja zajedničkih istraga/krivičnih procesa policije, tužilaštva i sudstva između zemalja porijekla, tranzita i</u>				

destinacije				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikatori uspjeha	Stepen realizacije
2.2.1.Sprovoditi zajedničke istrage sa zemljama porijekla, tranzita i destinacije formiranjem zajedničkih istražnih timova, kada su za to ispunjeni zakonski uslovi	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo	Kontinuirano	Broj sprovedenih zajedničkih istraga	Tokom izvještajnog perioda predstavnici Uprave policije i Tužilaštva Crne Gore nijesu učestvovali u sprovođenju zajedničkih istraga sa zemljama porijekla, tranzita i destinacije.
2.2.2.Učestvovanje u sprovođenju međunarodnih i regionalnih operativnih akcija na identifikaciji žrtava i suzbijanju kriminaliteta trgovine ljudima (Interpol, Europol, SELEC, regionalna i međunarodna policijska saradnja bazirana na bilateralnim sporazumima)	Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije	Kontinuirano	Broj sprovedenih akcija	Tokom izvještajnog perioda predstavnici Uprave policije i Tužilaštva Crne Gore nijesu učestvovali u sprovođenju međunarodnih i regionalnih operativnih akcija na identifikaciji žrtava i suzbijanju kriminaliteta trgovine ljudima.

VI KOORDINACIJA I PARTENRSTVO

Strateški cilj 1. Ojačati saradnju institucija na državnom i lokalnom nivou, kao saradnju između institucija i nevladinih

organizacija u sprovođenju Strategije

Operativni cilj 1.1. Unapređenje efikasnosti sistema koordinacije sprovođenja ciljeva preduzetih Strategijom, jačanje transparentnosti, sistema monitoringa i evaluacije

Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikatori uspjeha	Stepen realizacije
1.1.1. Donijeti plan održavanja redovnih sastanaka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I kvartal 2016. godine	Donijet plan	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima na prvom ovogodišnjem sastanku, održanom 19. februara, je utvrdila plan održavanja redovnih sastanaka ovog radnog tijela.
1.1.2. Održavati redovne sastanke Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kvartalno	Broj održanih redovnih sastanaka	U prvoj polovini 2016. godine održana su dva redovna sastanka Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i pratećeg Akcionog plana (19. februara i 16. maja). U drugoj polovini godine održana su dva redovna sastanka ovog tijela i to: 22. novembra i 26. decembra 2017. godine. Vlada je na sjednici 28. avgusta 2017. godine usvojila Izvještaj o realizaciji mjera za prvu polovinu 2016. godine. REALIZACIJA: Mjera je realizovana
1.1.3. Redovno informisanje GSV-	Predstavnici institucija	Dva puta	Broj dostavljenih	Članovi Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima

Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima o svim preduzetim aktivnostima na području suzbijanja trgovine ljudima	uključenih u rad Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	godišnj e	enih izvještaj a	dostavljaju polugodišnje izvještaje o svim preduzetim aktivnostima na području suzbijanja trgovine ljudima. REALIZACIJA. Mjera je realizovana
1.1.4.Izrada i upućivanje Vladi periodičnih izvještaja o rezultatima sprovedenih mjera i aktivnosti predviđenih Strategijom i Akcionim planom	Radna grupa za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Dva puta godišnj e	Usvojeni polugodišnji izvještaji o realizaciji i Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	Vlada je na sjednici održanoj 3. marta 2016. godine usvojila Izvještaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period 01. jul-31. decembar 2015. godine. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2015. godinu definisano je ukupno 74 mjera, a u naznačenom periodu pratila se realizacija 62 mjere. Realizovano je 10 mjera, dok su se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovale 42 mjere. Istovremeno, djelimično realizovanih mjera je 2, dok je 8 nerealizovano. Vlada je na sjednici održanoj 25. avgusta 2016. godine usvojila Izvještaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionog plana za period 01. Januar -30. jun 2016. godine. Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu definisano je ukupno 83 mjere, a u periodu 01.januara - 30. juna 2016. godine pratila se realizacija 62 mjere.Realizovano je 12 mjera, dok su se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovale 43 mjere. Istovremeno, djelimično realizovanih mjera je 4, dok je 3 nerealizovano. Na bazi sažetog pregleda ukupnih ostvarenih rezultata u izvjestajnom periodu može se konstatovati da su planirane mjere u značajnom procentu realizovane u skladu sa planiranom dinamikom. REALIZACIJA: Mjera je realizovana
1.1.5.Izrada	GSV-	Kontinu	Broj	Tokom 2016. godine Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je

izvještaja međunarodne subjekte	za	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa članovima Radne grupe za praćenje implementaci je Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	irano	sačinjeni h izvještaj a za međuna rodne subjekte	učestvovala/koordinirala u pripremi većeg broj izvještaja za međunarodne subjekte, kao što su, između ostalog: - informacija MVPEI-u o aktivnostima relaizovanim u skladu sa rezolucijom UN-a „Unaprjeđenje koordinacije napora u borbi protiv trgovine ljudima” - Upitnik koji prati UNODC Globalni izvještaj o trgovini ljudima - Komentari na nacrt II GRETA Izvještaja o implementaciji Konvencije SE za borbu protiv trgovine ljudima u Crnoj Gori -rilog izvještaja Evropskoj komisiji o napretku - Izvještaj o realizaciji Privremenog mjerila broj 25. Crna Gora nastavlja sa sprovođenjem svoje strategije protiv trgovine ljudima, razvijajući sveobuhvatan pristup koji je orijentisan ka žrtvi, pomno prati efekte koje ona stvara i preduzima korektivne mjere kada je to potrebno; - Polugodišnjiprilog izvještaja Evropskoj komisiji o napretku; - Dostavljen pregled aktivnosti MVP-u za Izvještaj za praćenje primjene preporuka drugog ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR) - Dostavljeni odgovori MRSS-u na Upitnik o eliminaciji svih oblika prinudnog i prisilnog rada Međunarodne organizacije rada - Dostavljeni odgovori ambasadi SAD-a za izradu godišnjeg Izvještaja Stejt Dipartmenta o najgorim oblicima radnog angažovanja djece - Dostavljeni odgovori ambasadi SAD-a za TIP Report. REALIZACIJA:Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.5. Uključiti predstavnika Ministarstva		GSV-Kancelarija za borbu	I kvartal 2016.	Uključen predstavnik	Na inicijativu Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u rad Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine

održivog razvoja i turizma u rad Radne grupe za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima	protiv trgovine ljudima	godine	Ministarstva održivog razvoja i turizma u rad Radne grupe	ljudima uključen je predstavnik Ministarstva održivog razvoja i turizma.
Operativni cilj 1.2. Poboljšati horizontalnu i vertikalnu koordinaciju i komunikaciju u okviru službi zaduženih za realizaciju aktivnosti preuzetih potpisivanjem Sporazuma o međusobnoj saradnji				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikatori uspjeha	Stepen realizacije
1.2.1. Efikasno primjenjivati Sporazum o međusobnoj saradnji na planu prevencije, zaštite i reintegracije potencijalnih žrtava trgovine ljudima	Potpisnici Sporazuma o međusobnoj saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj predmeta u kojima je realizovana saradnja potpisnika Sporazuma	U prvoj polovini 2016. godine Sporazum o međusobnoj saradnji na planu prevencije, zaštite i reintegracije potencijalnih žrtava trgovine ljudima se efikasno primjenjivao u slučaju maloljetne štićenice -povratnice u Skloništu, u kojem je ista boravila do njenog zbrinjavanja u nadležnu instituciju sistema dječje i socijalne zaštite, u skladu sa procjenom stručnih radnika. U II polovini 2016. godine dvijama štičenicama Skloništa za žrtve trgovine ljudima je ukazana: • primarna pomoć u Skloništu (smjestaj, hrana, odjeća i obuća) • Socijalna podrška – određene voditeljke slučaja od strane nadležnih centara za socijalni rad; • Pravni savjeti-pravnice CŽL-a i aktivistkinje Skloništa; • Edukativno-informativne radionice o problemu porodičnog nasilja, traffickinga, rane udaje i ugovorenog braka, značaju obrazovanja, prevencija i posljedice bolesti zavisnosti ;

				• radno okupaciona terapija (izrada nakita-bižuterije ,izrada i bojenje manjih i ukrasnih prdmeta od gline , izrada slika bojanjem (vodene, tempere , masne , drvene bojice) i kolaž papirom; • Informacije o reproduktivnom zdravlju; • radionice na temu radne eksploatacije ukazujući na preventivne i posljedične mjere koje mogu nastati kod prosjačenja posebno djece; • neformalno opismenjavanje. <i>U jednom slučaju žrtvi je odobren staralac po hitnom postupku. Takođe u jednom slučaju potencijalna žrtva je smještena u dječiji Dom "Mladost" u Bijeloj.</i> <i>Tokom 2016 .godine 137 predstavnika insitucija nadležnih za sprovođenje Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima na loklanom nivou je uzelo učešće na okruglim stolovima koje su realizovali članovi Koordinacionog tijela u saradnji sa Misijom OEBS-a.</i> REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.2.2. Održavati redovne sastanke Koordinacionog tijela za monitoring i ocjenu stepena realizacije ciljeva i odredbi Sporazuma o saradnji	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kvartalno	Broj održanih sastanaka	Koordinacioni tim za monitoring i ocjenu stepena realizacije ciljeva i odredbi Sporazuma o saradnji je tokom prve polovine 2016. godine imao 1 redovni i 2 vanredna sastanka. Koordinacioni tim za monitoring i ocjenu stepena realizacije ciljeva i odredbi Sporazuma o saradnji je tokom druge polovine 2016 godine imao 2 redovna 1 vanredni i jedan zajednički sastanak Radne grupe i koordinacionog tima. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.2.3.Sačinjavati izvještaje o sprovođenju Sporazuma o	GSV-Kancelarija za borbu protiv	Dva puta godišnje	Sačinjen i izvještaji	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa kontakt osobama ostalih potpisnika Sporazuma sačinila prvi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Sporazuma o saradnji, koji je razmatran na sastanku Koordinacionog tima, održanom jula 2016. godine.

saradnji sa preporukama u cilju unaprjeđenja implementacije Sporazuma	trgovine ljudima u saradnji sa kontakt osobama			Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa kontakt osobama ostalih potpisnika Sporazuma sačinila drugi polugodišnji izvještaj o sprovođenju Sporazuma o saradnji, koji je razmatran na sastanku Koordinacionog tima, održanog 31. 01. 2017. godine. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitu
1.2.4. Organizovanje obuka za predstavnike institucija potpisnika Sporazuma na lokalnom nivou o njihovim obavezama koje proističu iz Sporazuma	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Tokom cijele godine	Broj održanih obuka/ broj polaznika i obuka	Na planu jačanja multidisciplinarnе saradnje u prevenciji, edukaciji, zaštiti žrtva i krivičnom gonjenju počinitelа, vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori tokom prvog polugodista održala 4 okrugla stola na kojima su članovi Koordinacionog tima za implementaciju Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima u direktnoj komunikaciji sa predstavnicima državnih institucija na lokalnom nivou predstavili i razgovarali o standardnim operativnim procedurama za borbu protiv trgovine ljudima, sadržanim u Sporazumu. Ovim sastancima, koji su održani u opštinama Bijelo Polje, Nikšić, Berane i Tivat, prisustvovalo je 75 predstavanika institucija (16 iz Uprave policije, 20 iz obrazovnog sistema, 15 zdravstvenih radnika, 10 službenika centara za socijalni rad, 7 predstavnika sudstva i 4 predstavnika tužilaštva, 3 predstavnika lokalne samouprave. U drugoj polovini 2016. godine realizovana su 4 okrugla stola na kojima su članovi Koordinacionog tima za implementaciju Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima u direktnoj komunikaciji sa predstavnicima državnih institucija na lokalnom nivou predstavili i razgovarali o standardnim operativnim procedurama za borbu protiv trgovine ljudima, sadržanim u Sporazumu. Ovim sastancima, koji su održani u opštinama Rožaje, Žabljak, Cetinje i Bar učestvovalo je 62 predstavnika institucija (10 iz Policije, 17 iz obrazovnog sistema, 15 zdravstvenih radnika, 11 sl.centara za socijalni rad, 9 predstavnika sudstva i 0 predstavnika tužilaštva) Sumarno: Tokom 2016. godine 137 predstavnika insitucija nadležnih za sprovođenje Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima na loklanom nivou je uzelo učešće na okruglim stolovima koje su realizovali

				članovi Koordinacionog tijela u saradnji sa Misijom OEBS-a. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.2.5. Održavanje sastanaka predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja sa direktorima Centara za socijalni rad u cilju postavljanja konkretnih zadataka prisutnima u dijelu sprovođenja antitrafiking aktivnosti	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Po potrebi	Održani sastanci i izvještaj o dogovoranim aktivnostima	Prevenција protiv trgovine ljudima se sprovodi aktivno u individualnom i grupnom radu u Centru za socijalni rad, kroz savjetodavni rad sa porodicama. Centri u domenu rada iz svojih nadležnosti sprovode sve predviđene aktivnosti u saradnji sa drugim institucijama sistema, kao i civilnog sektora. Sastanci održani sa direktorima Centara u čijim nadležnostima su bili slučajevi u izvještavanom periodu. REALIZACIJA: Mjera je realizovana
<u>Operativni cilj 1.3.</u> Ojačan sistem vertikalne koordinacije unutar institucija uključenih u realizaciju antitrafiking aktivnosti				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikatori uspjeha	Stepen realizacije
1.3.1. Održavanje sastanaka sa načelnicima Ispostava policije (Rukovodiocima Centara bezbjednosti i	MUP-Uprava policije	II kvartal 2016. godine	Održani sastanci i izvještaj o dogovoranim aktivnostima	

Odjeljenja bezbijednosti) i šefovima granične policije (Rukovodioci Ispostava granične policije) uz prisustvo predstavnik GSV-Kancelarije u cilju postavljanja konkretnih zadataka prisutnima u dijelu sprovođenja antitrafiking aktivnosti			tima	
Operativni cilj 1.4. Povećati nivo uključenosti lokalnih uprava u sprovođenju državne politike na planu borbe protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vreme nski okvir	Indikato ri uspjeha	Stepen realizacije
1.4.1. Održavati redovne sastanke sa predsjednicima opština	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II i III kvartal 2016. godine	Broj održanih sastana ka	Rukovodilac vladine Kancelarije- Nacionalni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima je imao niz sastanaka sa predsjednicima opština u cilju zadobijanja podrške lokalnih partnera za realizaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom za borbu protiv trgovine ljudima. REALIZACIJA: Mjera djelimično realizovana

1.4.2. Održavanje sastanaka sa članovima Koordinacionih timova za praćenje turističke sezone	GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	II i III kvartal 2016. godine	Broj održanih sastanaka	Tokom izvještajnog perioda Rukovodilac i predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima su imali sastanake sa predstavnicima pojedinih službi koje su uključene u rad Koordinacionog tima za praćenje turističke sezone. Cilj ovih sastanaka je bio jačanje kapaciteta predstavnika inspeksijskih službi koji djeluju na terenu u toku turističke sezone u odnosu na proaktivnu identifikaciju slučajeva trgovine ljudima. REALIZACIJA: Mjera djelimično realizovana
PARTNERSTVO				
Strateški cilj 1. Obezbjediđivanje intezivne saradnje državnih institucija s organizacijama civilnog društva, uključujući nevladine borbe organizacije koje su aktivne na području borbe protiv trgovine ljudima u inicijativama za kreiranje/unaprjeđenje politika i metodologija protiv trgovine ljudima na nacionalnom i međunarodnom nivou				
Operativni cilj 1.1. Obezbjediđivanje aktivnog učešća predstavnika nevladinog sektora u procesima donošenja državnih strateških dokumenata koje imaju za cilj unaprjeđenje mehanizama borbe protiv trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikator uspjeha	Stepen realizacije
1.1.3. Angažovanje predstavnika nevladinih organizacija u izradi strateških	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj izrađenih dokumenata, projekata	24. maja 2016. godine Ministar za ljudska i manjinska prava potpisao je Memorandum o saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima i nevladinom organizacijom "Crnogorski ženski lobi". Cilj potpisivanja Sporazuma je davanje doprinosa zajedničkim aktivnostima u borbi protiv trgovine ljudima, kao i pomoć pri zaštiti žrtava ovog krivičnog djela.

dokumenata, iniciranju i sprovođenju projekata koji imaju za cilj unaprjeđenje mehanizama borbe protiv trgovine ljudima			ta	U izradi Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2017 – 2018. Godinu, kao punopravni član Radne grupe, učestvovala je predstavnica NVO „Crnogorski ženski lobi“. Istovremeno u skladu sa procedurom objavljen je i javni poziv za konsultovanje sa zainteresovanim NVO u vezi sa izradom Akcionog plana za 2017 – 2018. godine. Na javni poziv se javila jedna NVO organizacija „Ruka prijateljstva“. Održan je sastanak na kome su se razmatrali prijedlozi i sugestije pomenute NVO koji su usvojeni i uvršćeni u Akcioni plan usvojen na sjednici Vlade od 27. januara 2017. godine REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu
1.1.3. Informisanje i aktivno uključivanje predstavnika civilnog sektora u regionalnim i međunarodnim inicijativama, projektima, sastancima, seminarima i radionicama koje imaju za cilj poboljšanje mehanizama prekogranične saradnje u borbi protiv trgovine ljudima, sa posebnim osvrtom na zbrinjavanje	Potpisnici Sporazuma o saradnji	Kontinuirano	Broj realizovanih projekata, sastanaka, seminara	Predstavnice nevladine organizacije „Crnogorski ženski lobi “ su tokom izvještajnog perioda uzele učešće: - U studijskoj posjeti Amsterdamu -Holandija. (U organizaciji NVO CEDEM i partnerske organizacije iz Holandije Vluchtelingen Werk Nederland). Delegacija iz Crne Gore je posjetila institucije i ustanove koje rade sa azilantima i migrantima u Holandiji, tokom koje su se upozali sa procesom prihvata, identifikacije, vođenja intervjua sa tražiocima azila, i žrtvama trgovine ljudima i reintegracije ove ranjive grupe. - na regionalnom seminaru u sklopu projekta FAIR II koji je bio posvećen problemu ugovorenih brakova i inkluziji Roma/kinja. Seminar koji je u organizaciji CARE International, Balkans održan 03.03. -06.03.2016.u Rumi- okupio je predstavnike nevladinih organizacija iz Crne Gore, Srbije i Bosne i Hercegovine. REALIZACIJA: Mjera se realizuje u kontinuitetu

žrtava trgovine ljudima				
Strateški cilj2. Obezbjedivanje bliske saradnje i aktivnog učešća predstavnika civilnog sektora/nevladinih organizacija u iniciranju i sprovođenju kampanja za podizanje nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima, kao i sprovođenju istraživanja o istom				
Operativni cilj2.1. Aktivno uključivanje predstavnika civilnog sektora/nevladinih organizacija u iniciranju i sprovođenju kampanja i istraživanja koje imaju za cilj podizanje nivoa svijesti javnosti o fenomenu trgovine ljudima				
Aktivnost	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikator uspjeha	Stepen realizacije
2.1.1. Sprovođenje kampanja na inicijativu ili u saradnji sa civilnim/nevladinim sektorom	Potpisnici Sporazuma o saradnji	Kontinuirano	Broj sprovedenih kampanja	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, Upravom policije, članovima Romskog savjeta i predstavnicima civilnog sektora sprovelo pet edukativnih kampanja u romskim i egipćanskim naseljima o problemu nasilja nad ženama i dječijim nedozvoljenim brakovima i to u Herceg Novom, 30. maja 2016., Budvi, 14. juna 2016. Cetinju, 14. juna 2016. Tivtu, 30. juna 2016. Kotoru, 30. juna 2016. Beranama, 02. novembra 2016. Bijelom Polju, 14. novembra 2016. Nikšiću, 09. decembra 2016. I Podgorici, 16. decembra 2016. Organizovana je kampa za upis RE djece u prvi razred osnovne škole u: Podgorici, Nikšiću, Herceg Novom i Beranama, uz podršku Zavoda za školstvo, Ministarstva manjina i nevladinog sektora (koje realizuju programe sa RE populacijom); Svi učenici RE populacije u osnovnoj školi su dobili besplatne udžbenike (od I do III razreda finasira Ministarstvo manjina a za ostale razrede Ministarstvo prosvjete); U cilju agregacije djece sa područja kampa Konik, zatvorena je područna

				ustanova JU OŠ „ Božidar Vuković Podgoričanin“ u kampu Konik, a učenici su razmješteni u sedam osnovnih škola u Podgorici ; • Svim učenicima RE populacije organizuje se prevoz u gradskim školama u Podgorici; • Podržan je upis svih zainteresovanih učenika RE populacije u srednje škole (njih 111 učenika). Stipendirano je 95 učenika; • Svi zainteresovani učenici (RE populacije) srednjih stručnih škola koji žele da polažu ispite za sticanje četvrtog stepena srednje škole su oslobođeni plaćanja; • Po afirmativnoj akciji, svi zainteresovani srednjoškolci su upisani na fakultete (ove akademske godine - 18 studenata); REALIZACIJA: Mjera se sprovodi u kontinuitetu
Strateški cilj 3. Kontinuirano sprovoditi evaluaciju primjene Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije na putovanjima i turizmu i po potrebi unaprijediti sprovođenje Kodeksa u praksi Operativni cilj 3.1. Sprovođenje evaluacije implementacije Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i Turizmu				
Aktivnosti	Nosioci aktivnosti	Vremenski okvir	Indikator i uspjeha	Stepen realizacije
3.1.1.Sprovođenje evaluacije implementacije Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu	GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	I kvartal 2016. godine	Izveštaji o rezultatima primjene Kodeksa – broj prijavljenih	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je pripremila i preko lokalnih turističkih organizacija distribuirala informativni Upitnik o sprovođenju Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu.

			<i>slučajeva od strane turističkih /ugostiteljskih službenika</i>	
<i>3.1.2. Organizovati obuke potpisnika Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu o problematici i načinima suzbijanja trgovine ljudima</i>	<i>GSV - Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>II kvartal 2016.g odine</i>	<i>Broj organizovanih obuka</i>	
<i>Operativni cilj 3.2. Unaprijeđenje sprovođenja principa Kodeksa u praksi u skladu sa izvještajima prilikom sprovođenja evaluacije implementacije Kodeks</i>				
<i>Aktivnosti</i>	<i>Nosioci aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Indikator i uspjeha</i>	<i>Stepen realizacije</i>
<i>3.2.1. Organizovanje studijske posjete u cilju bližeg upoznavanja sa modelom efikasne primjene principa Kodeksa ponašanja</i>	<i>GSV- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</i>	<i>II kvartal 2016. godine</i>	<i>Realizovan astudijska posjeta</i>	

3.2.2. Osmišljavanje aktivnosti i njihova realizacija u cilju unapređenja sprovođenja principa Kodeksa u praksi	GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	Kontinuirano	Broj realizovanih aktivnosti	Nakon evaluacije implementacije Kodeksa ponašanja za zaštitu djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu, Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima osmislila je aktivnosti u cilju unapređenja sprovođenja Kodeksa u praksi. S tim u vezi, fokus aktivnosti će biti usmjeren na edukaciju turističkih poslenika o problematici i načinima suzbijanja trgovine ljudima, kao i njihovom većem uključivanju u preventivnom djelovanju u zaštiti djece od seksualne eksploatacije u putovanjima i turizmu. REALIZACIJA: Mjera je djelimično realizovana
---	--	--------------	------------------------------	---

TABELARNI PRIKAZ STEPENA REALIZACIJE MJERA IZ AKCIONOG PLANA TOKOM PRVE POLOVINE 2016. GODINE

(01.07 .2016. – 31.12. 2016. godine)

UKUPAN BROJ MJERA AKCIONOG PLANA ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA	BROJ MJERA ČIJA SE REALIZACIJA OCJENJUJE U TOKUPRVEPOLOVINE 2016. GODINE
83	58

PREVENCIJA I EDUKACIJA	
<i>Mjera se realizuje u kontinuitetu</i>	8
<i>Mjera je realizovana</i>	7
<i>Mjera nije realizovana</i>	3
<i>Mjera djelimično realizovana</i>	2
IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA	
<i>Mjera se realizuje u kontinuitetu</i>	5
<i>Mjera je realizovana</i>	0
<i>Mjera nije realizovana</i>	0
<i>Mjera djelimično realizovana</i>	0

POMOĆ, ZAŠTITA I REINTEGRACIJA ŽRTAVA	
<i>Mjera se realizuje u kontinuitetu</i>	4
<i>Mjera je realizovana</i>	2
<i>Mjera nije realizovana</i>	0
<i>Mjera djelimično realizovana</i>	1

EFIKASNO KRIVIČNO GONJENJE I KAŽNJAVANJE	
<i>Mjera se realizuje u kontinuitetu</i>	4
<i>Mjera je realizovana</i>	1
<i>Mjera nije realizovana</i>	0
<i>Mjera djelimično realizovana</i>	0

MEĐUNARODNA SARADNJA	
<i>Mjera se realizuje u kontinuitetu</i>	6
<i>Mjera je realizovana</i>	0
<i>Mjera nije realizovana</i>	0
<i>Mjera djelimično realizovana</i>	0

KOORDINACIJA I PARTNERSTVO	
Mjera se realizuje u kontinuitetu	8
Mjera je realizovana	4
Mjera nije realizovana	0
Mjera djelimično realizovana	3

STEPEN REALIZACIJE PLANIRANIH MJERA

Akcionim planom za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2016. godinu definisano je ukupno 83 mjere, a u periodu 01.07.-31.12. 2016. godine pratila se realizacija 58 mjera.

Realizovano je 14 mjera, dok su se u kontinuitetu, ili po potrebi realizovale 35 mjera. Istovremeno, djelimično realizovanih mjera je 6, dok je 3 nerealizovano.

PRILOG 1

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU KOORDINACIONOG TIMA ZA PRAĆENJE REALIZACIJE SPORAZUMA O MEDJUSOBNOJ SARADNJI U BORBI PROTIV TRGOVINE LJUDIMA

OBRAZAC ZA IZVJEŠTAVANJE – SPROVOĐENJE SPORAZUMA O SARADNJI	
NAZIV INSTITUCIJE	Potpisnici Sporazuma o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima: Vrhovni sud, Vrhovno državno tužilaštvo, Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo prosvjete, GSV-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, JU Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje, Crveni krst Crne Gore, NVO: Crnogorski ženski lobi, SOS za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić, Sigurna ženska kuća, SOS za žene i djecu žrtve nasilja Podgorica, Dom nade, Institut socijalne inkluzije.
IZVJEŠTAJNI PERIOD	01.01.2016-31.12.2016.
SPROVEDENE AKTIVNOSTI:	<u>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</u> je inicirala, organizovala i koordinirala sastancima, kao i sveobuhvatnim aktivnostima Koordinacionog tijela u izvještajnom periodu. S'tim u vezi, u izvještajnom periodu održani su: - Redovni sastanci KT (3) i - vanredni sastanci (4). -Kancelarija je inicirala realizaciju okruglih stolova sa ciljem upoznavanja predstavnika institucija na lokalnom nivou/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa procedurama predviđenim Sporazumom. Tokom 2016.godine organizovano je 8 okruglih stolova za 137 predstavnika institucija, od kojih 26 službenika policije, 16 predstavnika sudstva, 21 socijalni radnika, 37 predstavnika školstva, 30 zdravstvenih radnika i 4 tužioca sa ciljem unaprjeđenja znanja lokalnih predstavnika institucija/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa mehanizmima identifikacije, krivičnog gonjenja, sa posebnim fokusom na pružanju pomoći i zaštite žrtavama trgovine ljudima. Okrugli stolovi su organizovani u saradnji Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, MRSS, MUP/UP, MZ, Min.prosvjete,

	<i>Vrhovnim sudom, VDT, NVO CŽL uz podršku Misije OEBS-a, gdje su kao predavači učešće uzeli članovi Koordinacionog tijela/ predstavnici prethodno pomenutih institucija.</i> <i>U saradnji Ministarstva zdravlja i Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima u oktobru, 2016.godine publikovan je „Informator za zdravstvene radnike o trgovini ljudima, koji ima za cilj da se zdravstveni radnici bliže informišu o samom pojmu trgovine ljudima, indikatorima za rano prepoznavanje žrtava trgovine ljudima, kao i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. U izradi ovog dokumenta učestvovali su, pored Ministarstva zdravlja kao nosioca projekta i Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo rada i socijalnog staranja.</i> <u>NVO Crnogorski ženski lobi</u> <i>NVO CŽL je sprovela značajan broj aktivnosti u oblasti prevencije, edukacije, podizanja nivoa svijesti javnosti kao i pružanja pomoći i zaštite žrtva trgovine ljudima, koje su u nastavku izvještaja detaljno navedene i opisane. Nadalje, kroz saradnju sa turskom agencijom “TIKA” u sklopu projekta “Centar za edukaciju i stručno obrazovanje” adaptiran je i opremljen Centar za reintegraciju (potencijalnih) žrtava trgovine ljudima (buduci edukativni program i kursevi za obuku žrtvama trafikinga , potencijalnim žrtvama trafikiga i ostalim žrtvama rodno zasnovanog nasilja).</i> <u>Uprava policije, Vrhovno državno tužilaštvo, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo prosvjete</u> su aktivno učestvovali u redovnim i vanrednim sastancima KT-a, kao i u organizaciji okruglih stolova sa ciljem upoznavanja lokalnih predstavnika institucija/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa procedurama predviđenim Sporazumom.
PREVENCIJA	<u>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</u> <i>-U aprilu mjesecu 2016. u susret obilježavanju 8. aprila – Svjetskog dana Roma, Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je uz podršku Crvenog krsta Crne Gore, organizovala tribinu na temu „Jačanje veze između romske i egipćanske populacije sa institucijama koje su nadležne za rješavanje problema ugovorenih brakova, prosjačenja i borbe protiv trgovine ljudima.“</i> <i>-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i NVO Crnogorski ženski lobi 24.maja potpisala Memorandum o međusobnoj saradnji u oblasti prevencije i pružanja pomoći i zaštite potencijalnim žrtvama i žrtvama trgovine ljudima.</i> <i>U saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i ostalim nadležnim institucijama Kancelarija je sprovela aktivnosti koje su imale za cilj podizanje nivoa svijesti posebno osjetljivih</i>

kategorija stanovništva iz RE populacije o važnosti zaštite od sklapanja nedozvoljenih maloljetničkih prisilnih brakova, pojave prosjačenja i nasilja u porodici.

-Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava tokom 2016.godine sprovela kampanju za zaštitu od nasilja u porodici, prosjačenja i borbu protiv sklapanja nedozvoljenog braka u 10 crnogorskih opština.

-Kancelarija je uzela učešće u projektu NVO „ART 365“ i JU Zahumlje Nikšić, u vidu finansijske podrške u realizaciji pozorišne predstave „JERIHONSKA RUŽA“, baziranoj na istinitoj priči o tragičnoj sudbini jedne ukrajinske djevojke, žrtve trgovine ljudima, koja je preminula u 21. godini života od HIV-a i drugih zaraznih bolesti.

-Vladina Kancelarija kontinuirano sprovodi kampanju sa ciljem promovisanja Vladine SoS linije za žrtve trgovine ljudima (11 66 66).

Ministarstvo prosvjete

Osnovnim i srednjim školama je distribuiran materijal- Priručnici za nastavnike Građanskog vaspitanja i Građanskog obrazovanja i Flajeri. U predmetnom programu „Građansko vaspitanje“ u VII razredu osnovne škole postoji izborna tema o trgovini ljudima (Građansko vaspitanje je obavezan nastavni predmet u osnovnoj školi).

Akreditovan program obuke nastavnika za borbu protiv trgovine ljudima.

U cilju poboljšanja uslova školovanja i života djece romske populacije urađeno je sljedeće:

- Organizovana je kampanja za upis RE djece u prvi razred osnovne škole u Podgorici, Nikšiću, Herceg Novom i Beranama, uz podršku Zavoda za školstvo, Ministarstva za ljudska i manjinska prava i nevladinog sektora (koje realizuju programe sa RE populacijom);*
- Svi učenici RE populacije u osnovnim školama su dobili besplatne udžbenike (od I do III razreda finasira MLJMP, a za ostale razrede Ministarstvo prosvjete);*
- U cilju agregacije djece sa područja kampa Konik, zatvorena je područna ustanova JU OŠ „Božidar Vuković Podgoričanin“ u kampu Konik, a učenici su razmješteni u sedam osnovnih škola u Podgorici ;*
- Svim učenicima RE populacije organizuje se prevoz u gradskim školama u Podgorici;*
- Podržan je upis svih zainteresovanih učenika RE populacije u srednje škole (njih 111 učenika);*
- Stipendirano je 95 učenika;*
- Svi zainteresovani učenici (RE populacije) srednjih stručnih škola koji žele da polažu ispite za sticanje četvrtog stepena srednje škole su oslobođeni plaćanja;*
- Po afirmativnoj akciji, svi zainteresovani srednjoškolci su upisani na fakultete (ove akademske godine - 18 studenata).*

PREVENCIJA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je sprovedo aktivnosti na uspostavljanju jedinstvene i besplatne SOS linije za žrtve nasilja u porodici a u partnerstvu sa kancelarijom UNDP u Crnoj Gori i NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja u porodici iz Nikšića. Jedinstvena nacionalna, besplatna SOS linija za pomoć žrtvama nasilja u porodici počela je sa radom 09. septembra 2015. godine.

Prevenција protiv trgovine ljudima se sprovodi aktivno u individualnom i grupnom radu u Centru za socijalni rad, kroz savjetodavni rad sa porodicama. Sa djecom su sprovedjene edukativne aktivnosti prepoznavanja nasilja, trgovine ljudima, adekvatnog reagovanja, kao i koje usluge i institucije sistema su im na raspolaganju.

Uprava policije

U dijelu prevencije u izvještajnom periodu službenici Uprave policije preduzimali su niz mjera i radnji predviđenih akcijom "Trafiking". Aktivnosti u ovoj oblasti podrazumijevaju preventivne kontrole interesantnih objekata i lokaliteta, postupanje po akciji "Prosjak" te vršenje niza radnji shodno nadležnostima UP.

Crveni krst Crne Gore

3.februara u prostorijama Crvenog krsta Crne Gore održan je seminar na temu „ Borba protiv trgovine ljudima”, za novu grupu polaznika kluba mladih. Na seminaru je učestvovalo 15 omladinaca koji su imali za zadatak da poslije završene obuke realizuju prezentaciju ovog programa u svojim školama.

Crveni krst Crne Gore je, u okviru Nedjelje Crvenog krsta, od 8-15. maja, organizovao radionice i prezentacije na temu borbe protiv trgovine ljudima. Veći broj opštinskih organizacija CK-a su bili nosioci ovih aktivnosti. Oni su organizovali ulične performanse, dijeljenje promotivnog materijala, flajera i postera, održavanje prezentacija po školama i u njihovim omladinskim klubovima.

NVO „Crnogorski ženski lobi“

U sklopu regionalnog projekta "Za aktivnu inkluziju i prava Romkinja na zapadnom Balkanu II" CŽL realizuje sa partnerskim organizacijama projekat „Zajedno za inkluziju Romkinja u Crnoj Gori“. U navedenom periodu realizovane su preventivne aktivnosti: tri radionice sa ženama, djevojkama o problemu rane udaje, ugovorenih brakova, porodičnog nasilja u romskim naseljima –Podgorica , Berane , Nikšić; dvije radionice sa ženama, djevojkama populacije RE o problemu rodno zasnovanog nasilja i reproduktivnih prava, posljedice ranih trudnoća nakon rane udaje–

	Podgorica , Nikšić; radionice sa mladima kroz projekat „Mladi kao medijatori u promociji rodne ravnopravnosti i nenasilja“-Bijelo Polje , Cetinje , Nikšić, Podgorica. U saradnji sa CRI i romskom mrežom „PRVA“ organizovanje 2 predstave Forum teatra u podgoričkim romskim naseljima sa akcentom na obrazovanje romske djece, posebno djevojčica . U saradnji sa CEDEM-om kroz projekat „Izgradimo održive rezultate u borbi protiv trgovine ljudima“ organizovan sastanak sa predstavnicima/ama Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, Ministarstva zdravlja, Ministarstva prosvjete,Vrhovnog državnog tuzilastvo, lokalne samouprave Nikšić, lokalne samouprave Berane. - Projekat-radionice i brošura: „Mladi kao medijatori u promociji rodne ravnopravnosti i nenasilja“ - uzročno posljedične veze između neostvarivanja rodne ravnopravnosti i posljedica u obliku nasilja nad ženama, trafikinga, prostitucije, bolesti zavisnosti sa mladima kroz šest radionica u gradova: Podgorica , Nikšić, Cetinje , Bijelo Polje , Bar , Budva , Rožaje. - Projekat –radionice i brošura: „Porodica kao faktor ranog otkrivanja bolesti zavisnosti, pomoći i podrške kod djece i mladih“ (Edukacija roditelja, o pojavnim oblicima narkomanije, alkoholizma kao i o uzrocima sve većeg ulaska mladih djevojaka u svijet prostitucije odakle lako mogu postati žrtve trafikinga) Šest jednodnevnih edukativno informativnih seminara sa roditeljima u gradovima: Podgorica , Bijelo Polje, Nikšić, Cetinje, Bar, Berane. - Edukativno –informativne tribine i flajeri za mlade i roditelje o prevenciji , prepoznavanju , mjerama zaštite i prijave nadležnim institucijama i nvo (porodično nasilje , prostitucija , rani i ugovoreni brakovi , prosjačenje) „Vrh je da znaš“-Ulcinj, „Razgovarajmo s djecom“-Pljevlja. - Projekat „Inkluzija romskih žena i djevojaka u Crnoj Gori“- Sprovedenje medijske kampanje o edukaciji RE populacije (žena , djevojčica , muškaraca) o trgovini ljudima s fokusom na problem najgorih oblika dječjeg rada i sklapanje nedozvoljenih ranih, dječijih ugovorenih brakova, prosjačenju. Projekat je rađen kroz formu edukativno-informativnih radionica u Beranama, Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima. -Promovisanje SOS telefona za žrtve trgovine ljudima/djecom- na svim propagadnim materijalima organizacije kao i sajtu i fb profilu organizacije istaknuta SOS linija , njena uloga i usluge koje se mogu dobiti prilikom poziva. Tokom radionica, seminara i medijske prezentacije istaknuta važnost, uloga i usluge koje pruža SOS linija za antitrafiking. - Medijska promocija aktivnosti kroz medijske kampanje kojima se preventivno i edukativno apelovalo na smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima, smanjenje do potpunog ukidanja rane udaje i dječijih ugovorenih brakova , neprihvatljivosti pojave prosjačenja i njene štetnosti.
--	---

EDUKACIJA	<u>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</u> <i>Mart, 2016- Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Upravom za kadrove realizovala je obuku za odbornike na temu: "Jačanje nivoa svijesti o fenomenu trgovine ljudima na lokalnom nivou" kojoj je prisustvovalo za 22 polaznika. Takođe u saradnji ove dvije institucije realizovan je seminar na temu "Jačanje vjestina rane identifikacije i upucivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju". Seminaru prisustvovalo 22 polaznika (struktura: 5 predstavnika Uprave za inspekcijske poslove - turistička inspekcija, 1 predstavnik komunalne policije, 2 predstavnika Prihvatilišta za strance, 5 predstavnika Zavoda za zapošljavanje, 5 predstavnika Uprave za zbrinjavanje izbjeglica i 4 predstavnika Uprave policije.</i> <i>U okviru projekta koji je vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima realizovala uz podršku Predstavništva UNICEF-a, održane su dvije dvodnevne obuke na temu "Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosacjenja prisilnih dječijih brakova", koje je pohađalo ukupno 22 predstavnika institucija od kojih je bilo 7 predstavnika centara za socijalni rad, 4 predstavnika uprave policije, 3 predstavnika tužilaštva, 2 predstavnika suda, 4 predstavnika lokalnih samouprava, 2 predstavnika Doma mladostu Bijela.</i> <i>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Upravom za kadrove realizovala je dvije obuke za odbornike na temu: "Jačanje nivoa svijesti o fenomenu trgovine ljudima na lokalnom nivou" kojima je prisustvovalo 26 odbornika u Baru (1.juna) i u Bijelom Polju (7. juna).</i> <i>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima organizovala je u saradnji sa jednom NVO radionicu na temu: "Reintegracioni programi za žrtve trgovine ljudima". Radionica je okupila predstavnike organa lokalne samouprave, Unije poslodavaca, lokalnih službi iz oblasti socijalne zaštite, nadležnih Ministarstava rada i soc.staranja, Ministarstva prosvjete, Uprave policije, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, koji su bili u prilici da pored upoznavanja sa do sada uspostavljenim mehanizama reintegracije žrtava trgovine ljudima, kroz rješavanje konkretnih</i>

	studija slučaja, predlože aktivnosti za dalje unapređenje reintegracionog sistema. U saradnji Vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, MUP/UP- Sektor granične policije i Misije OEBS-a u Crnoj Gori, a u skladu sa programom obuke Evropske agencije za upravljanje operativnom saradnjom na spoljnim granicama država članica/ EU-Frontex, tokom prve polovine 2016. godine održano je 8 obuka na temu „Borba protiv trgovine ljudima“ koje je pohađao 91 granicni policajac. Obuke su sprovodile dvije savjetnice u Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima, prošle su obuku i stekle sertifikate za nacionalne trenere za obuku granične policije o borbi protiv trgovine ljudima. U dijelu edukacije, u saradnji Kancelarije sa Upravom za kadrove kreirani su, akreditovani i realizovani sljedeći programi: • „Uloga Centara za socijalni rad i inspeksijskih službi u borbi protiv trgovine ljudima“- realizovane tri dvodnevne obuke za predstavnike inspeksijskih službi i zaposlene u centrima za socijalni rad u Bijelom Polju (06. i 07. oktobar), Baru, (11. i 12. oktobar) i Podgorici (20- 21. oktobar). • „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multiagencijsku saradnju“- 23. septembra u Podgorici. Predavači- predstavnici vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima koji su treneri Uprave za kadrove za ovu problematiku. <u>Vrhovni Sud Crne Gore</u> Tokom septembra 2016. godine, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu organizovao je jednu aktivnost obuke za sudije i državne tužioce koji funkciju obavljaju manje od četiri godine, koji je bio posvećen krivičnom pravu. Jedna od tema odnosila se na krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima. Obuku je prošlo 15 nosilaca pravosudne funkcije (4 sudija i 11 državnih tužilaca). Dvije predstavnice Vrhovnog suda, u decembru 2016.godine, učestvovala su u radionici koja je održana u Budvi pod nazivom „Jačanje kapaciteta predstavnika/ca institucija, medija i nevladinih organizacija za djelovanje u oblasti borbe protiv trgovine ljudima“, a koju je organizovala NVO CEDEM. U organizaciji Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima, uz aktivno učešće Vrhovnog suda Crne Gore, kao jednog od potpisnika Sporazuma o međusobnoj saradnji, završena je realizacija okruglih stolova, koji su bili posvećeni upoznavanju potpisnika Sporazuma na lokalnom nivou sa procedurama koje predviđa Sporazum. Aneksom ovog Sporazuma, koji je Vrhovni sud donio 2013.godine, uređuje se međusobna saradnja u cilju efikasnog krivičnog gonjenja učinilaca, kao i posebne obaveze sudija kada su u pitanju krivična djela iz predmetne oblasti. <u>Vrhovno državno tužilaštvo</u> Predstavnici VDT-a uzeli učešće na sledećim sastancima/seminarima:
--	--

- 13 -14. Juna, 2016.god. - Priština, sastanak Nacionalnih Koordinatora za sprečavanje trgovine ljudima u organizaciji NVO 'Savjetodavna grupa za vladavinu prava' uz finansijsku podršku Ambasade Sjedinjenih Država u Prištini
- 21-23.juna, 2016.god. - Budimpešta u organizaciji CEPOL-a na temu Zajednički istražni timovi (JIT) – jedan tužilac
- 28-29 januar, 2016 godine; organizator- Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima, radionica na temu „ Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosijačenja i prisilnih brakova “
- 29. januar 2016 godine – Podgorica, organizator Vlada Crne Gore, tema “Zaštita djece od nasilja i iskorišćavanja “
- 25.maj 2016.godine – Berane, Okrugli sto - "Upoznavanje lokalnih predstavnika institucija/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa procedurama predviđenim sporazumom
- 21.-23. jun 2016. Budimpešta – “JIT” - CEPOL - specijalni tužilac;
- 29-30. sept. 2016. “Podizanje svijesti o sistemu zaštite svjedoka u Crnoj Gori u okviru pravosudne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije” – NI-CO;
- 14-18. novembar 2016. Podgorica “Unapređenje znanja u oblasti međunarodne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala, sa fokusom na finansijske istrage” – TAIEX u saradnji sa MUP-om;
- 16-18. novembar 2016.Beograd “Jačanje kapaciteta za vođenje zajedničkih istraga i krivično gonjenje u pravcu presijecanja nezakonitih finansijskih tokova koji potiču od krijumčarenja migranata” –Kancelarija UN za drogue i kriminal UNODC - specijalni tužilac;
- 12-13.decembar 2016.god Bečići - dva predstavnika Specijalnog državnog tužilaštva na seminaru Izgradimo državne rezultate u borbi protiv trgovine ljudima - CEDEM I CŽL.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

U izvještavanom periodu predstavnici Ministarstvo rada i socijalnog staranja su učestvovali na više studijskih posjeta kao i međunarodnih konferencija posvećenih unaprjeđenju Sistema socijalne i dječje zaštite. Zavod za socijalnu i dječju zaštitu organizovao je više obuka za stručne radnike socijalne i dječje zaštite.

Ministarstvo prosvjete

U periodu od 21 - 22.03.2016. godine, na Policijskoj akademiji održan je seminar na temu trgovina ljudima. Cilj seminara je bio, edukacija službenika Uprave policije o metodama rane identifikacije potencijalnih žrtava trgovine ljudima i specifičnostima uzimanja iskaza od potencijalnih žrtava trgovine ljudima. Seminar je pohađalo 17 polaznika – devet službenika Sektora kriminalističke

	policije, četiri službenika Sektora granične policije, tri službenika Sektora policije opšte nadležnosti i (jedan) pripravnik sa Policijske akademije. Seminar na temu „Borba protiv krijumčarenja i trgovine ljudima“ organizovan je 04.04.2016. godine za devet službenika Uprave carina. Cilj seminara bio je da polaznicima omogući razumijevanje važnosti i prednosti u borbi protiv trgovine ljudima, kaoj ednog od oblika organizovanog kriminala, kroz analizu različitih kriznih situacija, koje sa sobom povlače kvalitetnu procjenu situacije i adekvatno taktičko reagovanje. Ukupno 32 akademca su usvojili sadržaj iz predmeta Kriminalistika- tema: trgovina ljudima (6 časova) (Osnovno policijsko obrazovanje). Dodatna nastava (12 časova) realizovana je u saradnji sa Kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima, a sastojala se iz praktičnih primjera i studija slučaja. <u>Ministarstvo zdravlja</u> U navedenom periodu je sprovedeno nekoliko edukacija zdravstvenih radnika o indikatorima za ranu identifikaciju potencijalnih žrtava trgovine ljudima i procedurama daljeg upućivanja, s posebnim osvrtom na Sporazum o saradnji. <u>Uprava policije</u> Dana 21 i 22 .03.2016 god na Policijskoj akademiji u Danilovgradu održana je obuka na temu „Trgovina ljudima“ koju je pohađjalo 10 službenika kriminalističke policije. <u>Crveni krst Crne Gore</u> Dvije predstavnice Crvenog krsta Crne Gore učestvovala su na seminaru održanom u hotelu Podgorica, od 28-29. januara, na temu „Jačanje multisektorskog pristupa u borbi protiv trgovine djecom, dječijeg prosjačenja i prisilnih dječijih brakova”. Crveni krst Crne Gore redovno realizuje svoje aktivnosti u okviru „Evropske anti-trafiking mreže nacionalnih drustava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca”, koja ima za cilj da radi na medjusobnom upoznavanju sa radom medju pomenutim drustvima i promociju rada istih. Takođe, ova mreža ima za cilj konstantan rad na prevenciji trgovine ljudima. <u>Crnogorski ženski lobi</u> Aktivnosti koje su vec nabrojane i opisane u gornjim paragrafima spadaju osim u preventivne i u edukativne aktivnosti kojima se NVO CŽL bavila tokom 2016.godine. <u>Sos telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić</u>
--	--

	SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić je učestvovao na edukativnim seminarima na temu trgovine ljudima koje je organizovala Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima i to: 1 seminar u Petrovcu u periodu 25.05. – 27.05.2016. godine u okviru projekta „Jačanje kapaciteta institucija na planu borbe protiv trgovine djecom, prisilnih dječjih brakova i prisilnog prosjačenja“; 2. seminar u Nikšiću 13.04. – 14.04.2016. takođe u okviru projekta „Jačanje kapaciteta institucija na planu borbe protiv trgovine djecom, prisilnih dječjih brakova i prisilnog prosjačenja“.
IDENTIFIKACIJA	<u>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</u> Tokom 2016.godine u vladinom skloništu za žrtve trgovine ljudima su boravile 3 maloljetne potencijalne žrtve trgovine ljudima, oblika sklapanja nedozvoljenog braka i prisilnog prosjačenja, romske populacije, ženskog pola, starosti 15 i 11 godina, od kojih je jedna boravila u skloništu 2015.godine, pa je ponovo vraćena u sklonište tokom 2016.godine, nakon što je ustanovljeno da njeno izmještanje kod bliskih rođaka nije bilo moguće realizovati na način koji bi bio u najboljem interesu maloljetnog lica. Povodom sva tri slučaja više puta se ad hoc sastajalo Koordinaciono tijelo i maloljetnim licima je pružena sva neophodna pomoć- smještaj, odjeća, obuća, hrana, psiho-socijalna podrška, zdravstvena pomoć i zaštita u saradnji Kancelarije, centara za socijalni rad i ostalih nadležnih organa, kojom prilikom su sačinjeni individualni planovi rada i oporavka, nakon čega su maloljetnice izmještene iz Skloništa, i to jedna u porodicu bližih rođaka pod pojačanim nadzorom centra za socijalni rad, a dvije su trajno premještene u Dom za nezbrinutu djecu u Bijeloj. U jednom slučaju Kancelarija je posredovala u komunikaciji između Albanije i Srbije u organizaciji repatrijacije maloljetne žrtve trgovine ljudima iz Srbije u Albaniju. Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima je inicirala provjeru 2 dodatna slučaja navodnih ugovorenih maloljentičkih brakova po dojadi direktorice OŠ “B.V Podgoričanin “ i NVO RAE. <u>Uprava policije</u> U dijelu identifikacije službenici UP su kroz realizaciju predmeta “Glorija” identifikovali jednu potencijalnu žrtvu trgovine ljudima. U ovom predmetu podnijeta je krivična prijava protiv tri lica zbog postojanja osnovane sumnje da su isti izvršili KD iz čl. 210 KZ-a. <u>Ministarstvo rada i socijalnog staranja</u> U saradnji sa ovlaštenim pripadnikom Uprave policije izvršen obilazak pripadnika Romske populacije u cilju sprečavanja ranih brakova.

	<u>Ministarstvo zdravlja</u> Objavljeni "Informator za zdravstvene radnike o trgovini ljudima", sadrži i indikatore za rano prepoznavanje žrtava trgovine ljudima, kao i preporuke Svjetske zdravstvene organizacije za vođenje intervjua sa ženama koje su bile predmet trgovine i krijumčarenja, a sve u cilju poboljšane identifikacije žrtava.
KRIVIČNO GONJENJE	<u>Uprava policije</u> U izvještajnom periodu u sklopu akcije „Trfaiking“ realizovane su tri istrage i to istraga: • „Herc“ u kojoj je lišeno slobode jedno lice zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršilo KD Posredovanje u vršenju prostitucije iz čl. 210 KZ-a. • „Diana“ u kojoj je lišeno slobode 6 lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršili KD iz čl. 401a Stvaranje kriminalne organizacije i KD iz čl. 405 stav 3, Nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi • „Mapa“ u kojoj je lišeno slobode 2 lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršili iz čl. 405 stav 3, Nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi. U izvještajnom periodu kroz akciju Trafiking na osnovu operativnog rada i postupanja na terenu inicirane su 3 istrage u kojima se u saradnji sa nadležnim tužilaštvom preduzimaju aktivnosti iz oblasti seksualne eksploatacije lica. U sklopu akcije „Prosjak“ izvršeno je ukupno 47 akcija u kojima je kontrolisano 98 lica koja su zatečena u prošnji od kojih je bilo 7 djece. Obradom lica podnijeto je 10 zahtjeva za pokretanje prekršajog postupka. Realizovan je i jedan predmet pod radnim nazivom "Glorija" u kojem je podnijeta je krivična prijava protiv tri lica zbog postojanja osnovane sumnje da su isti izvršili KD iz čl. 210 KZ-a, Posredovanje u vršenju prostitucije. <u>Vrhovno državno tužilaštvo</u> Prema podacima tužilaštva, u izvještajnom periodu: - nije bilo krivičnih prijava, istraga i krivičnih gonjenja izvršilaca krivičnog djela trgovina ljudima - nije bilo zajedničkih istraga sa organima drugih zemalja - nije bilo žrtava trgovine ljudima, <u>Vrhovni Sud Crne Gore</u> Vrhovni sud Crne Gore ima obavezu dostavljanja statističkih podataka o sudskim odlukama u predmetima trgovine ljudima Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima U izvještajnom periodu, sudovi nijesu imali u radu predmete za krivična djela trgovina ljudima iz člana 444 KZ CG i Trgovina djecom radi usvojenja iz člana 445 KZ CG.

**ZAŠTITA I PRUŽANJE
POMOĆI ŽRTVAMA**

Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima

Vlada CG opredijeljuje potrebna finansijska sredstva za funkcionisanje Skloništa za žrtve trgovine ljudima u Crnoj Gori, u cilju pružanja smještaja i neophodne pomoći žrtvama trgovine ljudima u Crnoj Gori (prije svega zdravstvene, socijalne, psihološke, pravne, i druge pomoći). Shodno potpisanom Sporazumu između Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i NVO Crnogorski ženski lobi o projektu zaštite žrtava trgovine ljudima, Kancelarija iz svojih sredstava, pokriva sve rashode koji nastaju nesmetanim funkcionisanjem Skloništa. Bitno je naglasiti da je Kancelarija obavezna plaćati troškove rente, režija i isplaćivati honorare angažovanim aktivistkinjama, bez obzira da li se u Skloništu nalaze šticećenik/ci ili ne, kako bi stručni kadar i prostor Skloništa u svakom momentu bili na raspolaganju u slučaju kada se pojavi žrtva. Žrtvama trgovine ljudima se omogućava tkz. inicijalni oporavak u Skloništu, obezbjeđivanjem osnovnog paketa pomoći – hrane, sredstava za higijenu, lijekova, odjeće, obuće i sl, dok u skladu sa specifičnim potrebama svake pojedinačne žrtve, a na osnovu saradnje zaposlenih u Skloništu sa potpisnicima Sporazuma o saradnji, za žrtve trgovine ljudima se izrađuju i realizuju individualni planovi rada, a sve u cilju njihove (re)integracije.

U izvještajnom periodu Kancelarija je koordinirala aktivnostima sa ciljem pružanja pomoći i zaštite za 3 maloljetne potencijalne žrtve trgovine ljudima, koje su boravile u Vladinom Skloništu.

Vrhovni sud Crne Gore

Vrhovni sud Crne Gore, je u okviru svojih nadležnosti orjentisan na zaštitu prava žrtava/svjedoka, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o zaštiti svjedoka. U svim crnogorskim sudovima nadležnim za postupanje u predmetima trgovine ljudima formirane su Službe za podršku oštećenima/svjedocima.

Vrhovni sud će u I kvartalu 2017. godine izdati i distribuirati inovirani Informator za žrtve trgovine ljudima.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

U izvještajnom periodu sprovedene sledeće aktivnosti:

- Smještaj maloljetnih lica u Vladino sklonište za borbu protiv trgovine ljudima;
- Obezbeđivanje privremenog starateljstva po hitnom postupku za maloljetna lica;
- Smještaj maloljetnih lica u dječiji dom „Mladost" u Bijeloj.

Vrste pomoći koje su bile dostupne žrtvama/potencijalnim žrtvama trgovine ljudima: obezbjeđivanje privremenog starateljstva po hitnom postupku; procjena i planiranje; savjetodavno-terapijska i socijalno-edukativna usluga; smještaj; neodložne intervencije.

	<i>Pomenute usluge su pružane od strane stručnih radnika iz resora socijalne i dječje zaštite.</i> <u>Ministarstvo zdravlja</u> <i>Klinički centar Crne Gore i Zavod za hitnu medicinsku pomoć pružaju zdravstvene usluge svima kojima je ona potrebna, svih 24 h, kako je to navedeno u Anex-u Ministarstva zdravlja, koji definiše obaveze Ministarstva zdravlja u oblasti borbe protiv trgovine ljudima.</i> <u>Crnogorski ženski lobi</u> <i>Štićenice Skloništa za žrtve trafikinga unavedenom period bile su 3 maloletne djevojčice romske populacije koje su bile žrtve rane udaje/ ugovorenog dječijeg braka i radne eksploatacije – prosjačenja- porodičnog nasilja. Štićenice su dobile svu predviđenu pomoć, podršku tokom boravka u Skloništu za žrtve trafikinga što je prikazano kroz izvještaj o statističkim podacima Skloništa.</i>
REALIZACIJA TEKUĆIH PROJEKATA OD ZNAČAJA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I ZAŠTITU ŽRTAVA	<u>Vladina Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima</u> <i>U junu o.g. je održan sastanak predstavnika Vladine Kancelarije za borbu protiv trgovine ljudima i Uprave za kadrove na kojem je dogovoren dodatni Plan i program edukacija na temu borbe protiv trgovine ljudima za službenike Centara za socijalni rad i Uprave za inspekcijske poslove obuka. Edukacije će biti realizovne do kraja tekuće godine kroz tri dvodnevne radionice za sjeverni, centralni i južni region. Tokom druge polovine 2016.godine Kancelarija će inicirati nastavak organizacije okruglih stolova sa ciljem upoznavanja lokalnih predstavnika institucija/ potpisnika Sporazuma o saradnji sa procedurama predviđenim Sporazumom (detalji u nastavku izvještaja). Planiran je i nastavak obuka za graničnu policiju na temu Borbe protiv trgovine ljudima po FRONTEX-ovom programu.</i> <u>NVO Crnogorski ženski lobi</u> <i>Završetak 5-mjesečnog programa obuke i međunarodnog licenciranja kvaliteta i menandžmenta rada Crnogorskog ženskog lobija, dobijanje međunarodnog sertifikata ISO 9001:2015 od vodeće međunarodne grupe za ovaj program SGS. Na međunarodnom nivou CŽL- je dobio sertifikat br.CH16/1353 I licencu za programe:</i> <i>-Pružanje usluga skloništa za žrtve trgovine ljudima</i> <i>-SOS linija za žrtve trgovine ljudima</i> <i>-Socijalno-ekonomska inkluzija ranjivih grupa</i>

	<i>Uz kompletnu podršku u adaptiranju i opremanju prostora od strane turske agencije "TIKA" Crnogorski ženski lobi dobio je sopstveni prostor namijenjem reintegraciji žrtava trafikinga i ostalih oblika nasilja kroz projekat "Centar za obuku i stručno osposobljavanje". Kursevi koji će biti izvodjeni u tom prostoru u saradnji sa licenciranim preduzetnicima su: kurs za frizerke i pomoćne radnice, kurs za osnovnu njegu lica, manikir, pedikir, kurs za šivenje i pomoćne radnice, informatički kurs za osnove rada na kompjuterima.</i> <u>Sos telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić</u> SOS telefon Nikšić je u izvještavanom periodu organizovao: - rad besplatne, anonimne Nacionalne SOS linije za žrtve nasilja u porodici - rad SOS skloništa za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić - uslugu pratnja povjerljivog lica u institucijama za žene i djecu žrtve nasilja u porodici. SOS telefon Nikšić je u izvještavanom periodu u SOS sklonište za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić po zahtjevu Centra za socijalni rad Nikšić i Centra bezbjednosti Nikšić smjestio 2 maloljetnice iz RE zjednice koje su u riziku od ranog i ugovorenog braka.
SUGESTIJE I NAPOMENE U CILJU POSJPJEŠIVANJA SARADNJE POTPISNIKA SPORAZUMA	<u>Vrhovni sud Crne Gore</u> Nastavak saradnje svih potpisnika Sporazuma na istom nivou. <u>Ministarstvo zdravlja</u> Nastavak organizovanja okruglih stolova u svim opštinama (u onima u kojima nijesu organizovani), kako bi se zaposleni u nadležnim službama lokalnog nivoa povezali i upoznali sa obaveznim procedurama u zavisnosti od oblasti kojom se bave a sve u cilju bolje zaštite i pružanja pomoći žrtvama trgovine ljudima.